

Protokoll 2/2023

fört vid Södermalms stadsdelsnämnds sammanträde
torsdagen den 26 januari 2023 kl. 17:30-19:35, Virkesvägen
3, plan 4, rum Tantolunden

Ledamöter

Anders Göransson (S) Ordförande
Jonas Nilsson (M)
Mikael Igelström (M)
Jörgen Gyllenblad (S)
Britten Lagerkvist Tranströmer (S)
Anne-Lie Elfvén (L)
Charlotte Lilja Pittuco (V)
Lars Rottem Krangnes (C) Vice ordförande
Martin Westmont (SD)
Magnus Palm (MP)
Roslana Cederhage (M) ersätter Eva Runvald (M)
Anna-Karin Lindahl (S)
Frida Nehrfors Hultén (V)

Ersättare

Erik Pedersen (S)
Lisa Ahlstrand (S)
Kerstin Axelsson (S)
Kim Hoa Hof (V)
Therese Lindström (M)
Cassandra Solback (S) §§9-24
Erik Ehre (KD)
Ulf Wester (SD)

Övriga närvarande

Martha Anderstedt Nämndsekreterare
Alexandra Wynn Stadsdelsdirektör
Cecilia Bross Personalföreträdare §§9-24 Sveriges Lärare

Justerare

Anders Göransson, Lars Rottem Krangnes

Paragraf

§§1-24

Sekreterare

Martha Anderstedt

§ 1

Val av justerare och dag för justering

Beslut

Stadsdelsnämnden utser vice ordföranden Lars Rottem Krangnes (C) att tillsammans med ordföranden Anders Göransson (S) justera protokollet den 31 januari 2023.

§ 2 Fastställande av dagordning

Beslut

Stadsdelsnämnden fastställer föredragningslistan med följande tillägg:

- Skrivelse från (M) om ordningsvakter lägg tills som ärende 24 på dagordningen

§ 3
Överflyttning av vårdnad till särskilt förordnade
vårdnadshavare enligt 6 kap 8 § FB
SÖD 2022/1357

Borttaget på grund av sekretess.

§ 4

Nedläggning faderskapsutredning enligt 2 kap 7 § andra stycket föräldrabalken

SÖD 2022/1440

Borttaget på grund av sekretess.

§ 5
Nedläggning faderskapsutredning enligt 2 kap 7 § andra
stycket föräldralken

SÖD 2022/1441

Borttaget på grund av sekretess.

§ 6
Nedläggning faderskapsutredning enligt 2 kap 7 § andra
stycket föräldralken
SÖD 2022/1442

Borttaget på grund av sekretess.

§ 7

Nedläggning faderskapsutredning enligt 2 kap 7 § första stycket, punkt 1 föräldralken

SÖD 2022/1443

Borttaget på grund av sekretess.

§ 8

Anmälan av sociala delegationens protokoll december 2022 och januari 2023

Beslut

Stadsdelsnämnden godkänner anmälan av protokollen.

Sammanfattning av ärendet

Protokoll från sociala delegationens sammanträden den 15 december 2022, 20 december 2022, 3 januari 2023, 10 januari 2023 och 17 januari 2023 anmäls.

§ 9

Allmänhetens frågestund

Sammanfattning av ärendet

Allmänhetens frågestund inleds kl. 18:00.

- Förslagslämnaren till medborgarförslag gällande föreningslokaler på östra Södermalm (SÖD 2022/1445) ärende 14 på dagordningen, deltar och presenterar sitt förslag.

Allmänhetens frågestund avslutas kl. 18:13.

§ 10

Verksamhetsplan och budget 2023 för Södermalms stadsdelsnämnd

SÖD 2022/1303

Beslut

1. Nämnden godkänner förvaltningens förslag till verksamhetsplan, budget samt tillhörande bilagor och överlämnar denna till kommunstyrelsen och stadens revisorer.
2. Nämnden godkänner förvaltningens förslag till resultatenheter.
3. Nämnden begär budgetjustering om 13,8 mnkr för utgifter avseende klimatinvesteringar.
4. Nämnden begär budgetjustering om 0,5 mnkr för utgifter avseende trygghetskapande åtgärder.
5. Nämnden begär budgetjustering om 1,0 mnkr för utgifter för Stockholm vid vattnet.
6. Nämnden anmäler omslutningsförändringar om 289,0 mnkr.
7. Nämnden beslutar att ge förvaltningen i uppdrag att återkomma i samband med tertialrapport 1 med en redovisning av elförbrukning per verksamhetsområde med tillhörande analys samt förslag till ytterligare åtgärder för att minska total elförbrukning under 2023 utöver det som specificeras i verksamhetsplanen.
8. Nämnden beslutar att utöka indikatorn Andel legitimerade förskollärare av totalt antal anställda till 34 %
9. Nämnden beslutar att därutöver anföra följande:

En öppen och demokratisk stad för alla Stockholmare

Ett tryggt Södermalm (stadsdelsområdet omfattar stadsdelarna Gamla stan, Riddarholmen, Långholmen, Reimersholme, Södermalm och Södra Hammarbyhamnen) är en förutsättning för en öppen och demokratisk stad. Där parkerna, gatorna och torgen är centrala delar i det gemensamt vardagsrum som binder staden samman.

En bärande tanke i den nya majoritetens politik är att trygghetsarbetet, för att bli framgångsrikt, ska genomsyras av ett helhetstänk som har sin utgångspunkt i lokala förhållanden. Vi behöver arbeta förebyggande. Vi behöver bygga allianser med andra delar av samhället. Vi behöver befolka de offentliga rummen. Och vi behöver samla oss och fokusera.

I linje med ovanstående görs en särskild satsning på Västra Södermalm samtidigt som tidigare satsningar på bl.a.

Medborgarplatsen ligger kvar. Ansvar för trygghetsarbetet flyttas och läggs direkt under stadsdelsdirektören.

Utöver detta väljer vi att utveckla hantering av medborgarförslagen och genomföra fler medborgardialoger. Vi väljer att flytta nämndens möten vid två tillfällen. Dels under våren då vi kommer att vara i Gamla stan dels under hösten då vi är i Hornstull. Allt i syfte att stärka den lokala demokratin.

Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

Vårt stadsdelsområde är ett av Stockholms mest välbeställda. En klok politik för ett Stockholm för alla kommer därför kräva en omfördelning där vårt område bidrar till en bättre helhet. Det innebär dock inte att alla som bor här har det bra. För den som är arbetslös, har svårt att hitta bostad etc. är det föga tröst att grannens tillvaro ter sig tämligen ljus. Att vara välbeställd innebär heller inte per automatik att sakna problem eller utmaningar.

Den kommunala förskoleverksamheten håller hög kvalitet och genom att marknadsföra den mer och göra den mer känd, säkrar vi att en bra verksamhet inte behöver krympa och att alla barn kan erbjudas barnomsorg nära där de bor. Målet är att alla barngrupper ska ha en legitimerad förskollärare. En ökad grundbemanning ska bidra till en bättre arbetsmiljö för medarbetarna. Det görs en satsning på kockarna inom förskolan, med målet att både öka kvaliteten på maten och vässa klimatarbetet. Stadsdelen kommer också att erbjuda en avdelning med förskola på samiska och meänkieli som barn i hela staden kan söka till.

Vi vill stärka parklekarna. Utöka öppettiderna. Bidra till att fritidsverksamheterna ska vända sig ytterligare till de grupper som ännu inte deltar. Och att alla barn erbjuds professionella kulturupplevelser.

Inom äldreomsorgen fortsätter arbetet med heltid som norm och minskade andel timanställda. Det förra kommer kräva en stor insats när Bergsunds vård- och omsorgsboende kommer tillbaka i egen regi. Det senare är en förutsättning för en ökad kontinuitet för de äldre. Utbildningssatsningar för medarbetarna och satsning på god kvalitet på de äldres mat är andra viktiga prioriteringar. En särskild genomlysning av biståndsbesluten kommer också att göras.

Socialnämnden ska i samarbete med nämnden genomföra en kartläggning över antal ansökningar, beslut och avslag avseende ledsagning/ledsagarservice och för att säkerställa likställighet över staden. En särskilt viktig insats för ett område som vårt med många synskadade.

Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning.

Södermalm ska bli en stad med friskare luft, renare vatten och större biologisk mångfald. Vi ska visa att den hållbara staden inte bara är nödvändig, den är faktiskt något att längta till. Under året fortsätter arbetet med att utveckla våra parker, vatten och grönområden. Fler ytor anläggs för ökad biologisk mångfald, planteringar kompletteras med växter som gynnar pollinatörer och stadsodlingarna utvecklas. Badmöjligheterna förbättras bland annat genom att badstranden vid Tanto utökas.

För att ytterligare stärka förutsättningarna för ett mer hållbart Södermalm sker flera satsningar inom matområdet. Bland annat genom att öka andelen ekologiska och klimatsmarta livsmedel i verksamheterna och ett aktivt arbete med att minska matsvinnet. Maten och måltidssituationen kommer att förbättras genom satsning på medarbetare och utbildning. Förutsättningarna för ytterligare tillagningskök kommer att utredas och kommer om det blir verklighet att ge fler tillgång till ekologisk, lokalproducerad och säsonganpassad mat till ett bra pris

Träd bidrar förutom att binda koldioxid, filtrera luften från partiklar, utjämna temperaturskillnader och omhändertaga dagvatten till att skapa ett mycket trevligare Södermalm. Nämnden ska arbeta enligt det stadsövergripande trädmålet som gäller alla gator, torg och parker.

Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla.

1 100 ungdomar, en ökning med 300 och fler än någonsin förut, kommer att erbjudas feriearbete. Vi kommer bl.a. att kroka arm med föreningslivet på Södermalm för en särskild satsning under sommaren.

Det finns mycket bra satsningar i verksamhetsplanen för 2023, satsningar som skapar långsiktig trygghet, värnar kulturen och levererar bra verksamhet till stadsdelens invånare och många besökare.

Avslutningsvis. Varje god handling, oavsett storlek, bidrar till en bättre värld.

Reservationer

Lars Rottem Krangnes (C), Jonas Nilsson (M), Mikael Igelström (M), Roslana Cederhage (M) och Anne-Lie Elfvén (L) reserverar sig mot beslutet till förmån egna förslag till beslut (bilaga).

Särskilt uttalande

Martin Westmont (SD) lämnar ett särskilt uttalande från Sverigedemokraterna (bilaga).

Ersätтарыttrande

Erik Ehre (KD) lämnar ett eget ersätтарыttrande (bilaga) samt ställer sig bakom det gemensamma förslaget från Centerpartiet, Moderaterna och Liberalerna.

Sammanfattning av ärendet

Stockholms stads budget är överordnad och styrande för stadens verksamheter. Samtliga nämnder ska enligt stadens regler för ekonomisk förvaltning upprätta en verksamhetsplan med utgångspunkt från kommunfullmäktiges budget.

Verksamhetsplanen utgår från kommunfullmäktiges budget för 2023 och även från de tre inriktningmålen:

1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden
2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning
3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

Verksamhetsplanen beskriver hur nämnden ska arbeta utifrån kommunfullmäktiges angivna inriktningsmål, verksamhetsområdesmål, indikatorer och aktiviteter. Nämndmål tas fram som stödjer och konkretiserar dessa mål. Det förväntade resultatet tydliggör vilka resultat nämnden eftersträvar att nå det kommande verksamhetsåret. I beskrivningen av respektive mål förtydligas vilka områden nämnden prioriterar för att målen ska nås. Nämnden tar även fram egna indikatorer och aktiviteter för att säkerställa att verksamheterna arbetar utifrån fastställda målsättningar. På så sätt är det möjligt att följa upp och styra mot nämndens mål. Underlag till måluppfyllelse bygger även på brukarundersökningar och andra uppföljningar, samt resultatet av de aktiviteter som verksamheterna genomför.

Förslag till beslut

Anders Göransson m.fl. (S), Charlotte Lilja Pittuco m.fl. (V) och Magnus Palm (MP) föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag med tilläggsförslag från majoriteten (bilaga).

Lars Rottem Krangnes (C), Jonas Nilsson m.fl. (M) och Anne-Lie Elfven (L) föreslår att nämnden beslutar enligt det gemensamma förslaget från Centerpartiet, Moderaterna och Liberalerna (bilaga).

Lars Rottem Krangnes (C) föreslår att nämnden beslutar enligt Centerpartiets förslag (bilaga).

Anne-Lie Elfvén (L) föreslår att nämnden beslutar enligt Liberalernas förslag (bilaga).

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns fyra förslag till beslut - majoritetens förslag, det gemensamma förslaget från Centerpartiet, Moderaterna och Liberalerna, Centerpartiets eget förslag samt Liberalernas eget förslag.

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt majoritetens förslag.

Handlingar i ärendet

- SÖD 2022/1303-2 Tjänsteutlåtande SÖD/1303 reviderad 2023-01-18
- SÖD 2022/1303-2.1 Bilaga 01 SDN12
- SÖD 2022/1303-2.2 Bilaga 02 System för intern kontroll
- SÖD 2022/1303-2.3 Bilaga 03 Väsentlighets- och riskanalys samt internkontroll
- SÖD 2022/1303-2.4 Bilaga 04 Kompetensförsörjningsplan
- SÖD 2022/1303-2.5 Bilaga 05 Miljö- och klimathandlingsplan
- SÖD 2022/1303-2.6 Bilaga 06 Reviderad lägesbild samverkansöverenskommelse
- SÖD 2022/1303-2.7 Bilaga 07 Handlingsplan mot våldsbejakande extremism
- SÖD 2022/1303-2.8 Bilaga 08 Ansökan om budgetjusteringar för särskilda ändamål inklusive bilagor
- SÖD 2022/1303-2.9 Bilaga 09 Priser och prestationer
- SÖD 2022/1303-2.10 Bilaga 10 Plan för upphandling

2023-01-26

Ärende 10
Verksamhetsplan och budget
2023 för Södermalms
stadsdelsnämnd

Anders Göransson m.fl. S
Charlotte Lilja Pittuco m.fl. V
Magnus Palm MP

Vi yrkar bifall förvaltningens förslag med följande tillägg:

Att ge förvaltningen i uppdrag att återkomma i samband med tertialrapport 1 med en redovisning av elförbrukning per verksamhetsområde med tillhörande analys samt förslag till ytterligare åtgärder för att minska total elförbrukningen under 2023 utöver det som specificeras i verksamhetsplanen

Att öka indikatorn Andel legitimerade förskollärare av totalt antal anställda till 34%

Att därutöver anföra följande

En öppen och demokratisk stad för alla Stockholmare

Ett tryggt Södermalm¹ är en förutsättning för en öppen och demokratisk stad. Där parkerna, gatorna och torgen är centrala delar i det gemensamt vardagsrum som binder staden samman.

En bärande tanke i den nya majoritetens politik är att trygghetsarbetet, för att bli framgångsrikt, ska genomsyras av ett helhetstänk som har sin utgångspunkt i lokala förhållanden. Vi behöver arbeta förebyggande. Vi behöver bygga allianser med andra delar av samhället. Vi behöver befolka de offentliga rummen. Och vi behöver samla oss och fokusera.

I linje med ovanstående görs en särskild satsning på Västra Södermalm samtidigt som tidigare satsningar på bl.a. Medborgarplatsen ligger kvar. Ansvaret för trygghetsarbetet flyttas och läggs direkt under stadsdelsdirektören.

Utöver detta väljer vi att utveckla hantering av medborgarförslagen och genomföra fler medborgardialoger. Vi väljer att flytta nämndens möten vid två

---

¹ Stadsdelsområdet omfattar stadsdelarna Gamla stan, Riddarholmen, Långholmen, Reimersholme, Södermalm och Södra Hammarbyhamnen.

tillfällen. Dels under våren då vi kommer att vara i Gamla stan dels under hösten då vi är i Hornstull. Allt i syfte att stärka den lokala demokratin.

Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

Vårt stadsdelsområde är ett av Stockholms mest välbeställda. En klok politik för ett Stockholm för alla kommer därför kräva en omfördelning där vårt område bidrar till en bättre helhet. Det innebär dock inte att alla som bor här har det bra. För den som är arbetslös, har svårt att hitta bostad etc. är det föga tröst att grannens tillvaro ter sig tämligen ljus. Att vara välbeställd innebär heller inte per automatik att sakna problem eller utmaningar.

Den kommunala förskoleverksamheten håller hög kvalitet och genom att marknadsföra den mer och göra den mer känd, säkrar vi att en bra verksamhet inte behöver krympa och att alla barn kan erbjudas barnomsorg nära där de bor. Målet är att alla barngrupper ska ha en legitimerad förskollärare. En ökad grundbemanning ska bidra till en bättre arbetsmiljö för medarbetarna. Det görs en satsning på kockarna inom förskolan, med målet att både öka kvaliteten på maten och vässa klimatarbetet. Stadsdelen kommer också att erbjuda en avdelning med förskola på samiska och meänkieli som barn i hela staden kan söka till.

Vi vill stärka parklekarna. Utöka öppettiderna. Bidra till att fritidsverksamheterna ska vända sig ytterligare till de grupper som ännu inte deltar. Och att alla barn erbjuds professionella kulturupplevelser.

Inom äldreomsorgen fortsätter arbetet med heltid som norm och minskade andel timanställda. Det förra kommer kräva en stor insats när Bergsunds vård- och omsorgsboende kommer tillbaka i egen regi. Det senare är en förutsättning för en ökad kontinuitet för de äldre. Utbildningsinsatser för medarbetarna och satsning på god kvalitet på de äldres mat är andra viktiga prioriteringar. En särskild genomlysning av biståndsbesluten kommer också att göras.

Socialnämnden ska i samarbete med nämnden genomföra en kartläggning över antal ansökningar, beslut och avslag avseende ledsagning/ledsagarservice och för att säkerställa likställighet över staden. En särskilt viktig insats för ett område som vårt med många synskadade.

Ett grönt och fosilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning.

Södermalm ska bli en stad med friskare luft, renare vatten och större biologisk mångfald. Vi ska visa att den hållbara staden inte bara är nödvändig, den är faktiskt något att längta till. Under året fortsätter arbetet med att utveckla våra parker, vatten och grönområden. Fler ytor anläggs för ökad biologisk mångfald, planteringar kompletteras med växter som gynnar pollinatörer och stadsodlingarna

utvecklas. Badmöjligheterna förbättras bland annat genom att badstranden vid Tanto utökas.

För att ytterligare stärka förutsättningarna för ett mer hållbart Södermalm sker flera satsningar inom matområdet. Bland annat genom att öka andelen ekologiska och klimatsmarta livsmedel i verksamheterna och ett aktivt arbete med att minska matsvinnet. Maten och måltidssituationen kommer att förbättras genom satsning på medarbetare och utbildning. Förutsättningarna för ytterligare tillagningskök kommer att utredas och kommer om det blir verklighet att ge fler tillgång till ekologisk, lokalproducerad och säsonganpassad mat till ett bra pris

Träd bidrar förutom att binda koldioxid, filtrera luften från partiklar, utjämna temperaturskillnader och omhänderta dagvatten till att skapa ett mycket trevligare Södermalm. Nämnden ska arbeta enligt det stadsövergripande träd målet som gäller alla gator, torg och parker.

Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla.

1 100 ungdomar, en ökning med 300 och fler än någonsin förut, kommer att erbjudas feriearbete. Vi kommer bl.a. att kroka arm med föreningslivet på Södermalm för en särskild satsning under sommaren.

Det finns mycket bra satsningar i verksamhetsplanen för 2023, satsningar som skapar långsiktig trygghet, värnar kulturen och levererar bra verksamhet till stadsdelens invånare och många besökare.

Avslutningsvis. Varje god handling, oavsett storlek, bidrar till en bättre värld.

Södermalms stadsdelsnämnd
230126

Ärende 10

Verksamhetsplan och budget
2023 för Södermalms
stadsdelsnämnd

Dnr. SÖD 2022/1303

Lars Rottem Krangnes, C
Jonas Nilsson m.fl., M
Anne-Lie Elfvén, L
Erik Ehre, KD

FÖRSLAG TILL BESLUT

1. Att uppdra åt förvaltningen att återkomma till nämnden med förslag på hur följande led i socialtjänstverksamheten kan stärkas:
  - a. Höjt deltagande i öppna insatser som erbjuds familjer och barn vid orosanmälan
  - b. Löpande brukardialog och kvalitetsutveckling inom LSS-verksamheten
  - c. Kompetensutvecklingsinsatser, utbildning/rekrytering av specialistsocionomer och stärkt implementering av evidensbaserade metoder i individ- och familjeomsorgen
  - d. Utvecklat stöd till familjehem innan och under en placering.
  - e. Utveckla arbetet med allvarssamtalen för unga som begår sitt första brott.
2. Att uppdra åt förvaltningen att återkomma till nämnden med förslag på en strategi för att behålla fler seniora medarbetare inom äldreomsorgen i enlighet med det som anförs nedan.
3. Att uppdra åt förvaltningen att se över hur stödet och det förebyggande arbetet riktat mot anhöriga i äldreomsorgen kan stärkas ytterligare.
4. Att uppdra åt förvaltningen att se över vilka möjligheter till förgröning av grå ytor som finns i stadsdelen, härunder en uppföljning av förslaget om ”Zinkens stadsskog”.
5. Att förvaltningen i arbetet med inventering av möjliga badplatser även ska se över olika alternativ för badmöjligheter i Hammarby sjöstad.
6. Att etablering av minst ett nytt utegym och/eller en så kallad spontanidrottsyta i stadsdelsområdet ska påbörjas under 2023.
7. Att satsningen på en så kallad trygghetspott på kr 300 000 vidareförs i 2023 och att marknadsföringen av potten stärks.

8. Att uppdra åt förvaltningen att återkomma till nämnden med förslag på hur ett näringslivsråd kan inrättas på Södermalm.
9. Att satsningen på en så kallad aktivitetspott på kr 300 000 vidareförs i 2023 och att marknadsföringen av potten stärks.
10. Att uppdra åt förvaltningen att stärka uppföljningen av aktörer som mottar föreningsbidrag i enlighet med det som anförs nedan.
11. Att uppdra åt förvaltningen att fortsätta dialogen med föreningslivet i Hammarby sjöstad om tillgängliga lokaler i området.
12. Att uppdra åt förvaltningen att ta fram en strategi för inkluderande rekrytering och ökade sociala krav och samarbeten i upphandlingar.
13. Att därutöver anföra följande:

För ett modernt, frihetligt och hållbart Södermalm

Våra partier – Centerpartiet, Moderaterna, Liberalerna och Kristdemokraterna – förenas av en gemensam vision för ett modernt, frihetligt och hållbart Södermalm, av en politik som bejaktar stadens och stadsdelarnas styrkor och särart, av en passionerat tro på nya och etablerade stockholmarnas potential och möjligheter inför framtiden.

Vi har varit med och styrt Södermalm och Stockholm framgångsrikt i tolv av de senaste 16 åren. Vi beklagar att vi inte kunde fortsätta med det. Vi hade önskat att få fortsätta arbetet för en ekonomiskt, ekologiskt och socialt hållbar stadsdel där människor trivs och vill bo, känner trygghet, tillit och framtidstro. Vår vision för Södermalm är en stadsdel som är modern, öppen, klimatsmart, och tillåtande, där det finns en mångfald av människor, många företag och företagare. I vårt Södermalm bemöts utmaningar genom samarbeten mellan stadsdel och stad, företag, akademin och det lokala civila samhället.

Service till södermalmarna är utgångspunkten i stadsdelens verksamheter. Målsättningen är att Södermalm ska vara en stadsdel som det är lätt att leva i. Det handlar om att hämta på förskolan, att ta sig till och från arbetet, att leva klimatsmart, att hinna till barnens fritidsaktiviteter, handla eller träffa vänner. Oavsett vilken service det handlar om har södermalmarna rätt att förvänta sig att allt fungerar så att vardagen går ihop. Stadsdelens verksamheter och medborgarservice behöver kontinuerligt utvecklas för att underlätta för människor, företag och föreningar att vara verksamma på Södermalm. Stadens regelverk ska vara transparent, enkelt och tillåtande för att främja hållbara innovationer och initiativ på marknaden och inom civilsamhället. Genom att hela tiden utveckla samverkan med innovativa externa utförare vill vi säkerställa hög kvalitet, valfrihet och ett brett och varierat utbud för stockholmarna i välfärdens kärnverksamheter

Att människor känner delaktighet i samhället är en grund för att skapa sig ett gott liv och utveckla sin fulla potential. Vi vill bryta segregationen och bygga ett Södermalm och ett Stockholm där människor med olika bakgrund och livssituation möts i gemenskap. Tillit

skapar trygghet, vilket ska vara vägledande för det växande Stockholm. Våra stadsmiljöer ska vara trygga, trevliga och välskötta i hela stadsdelsområdet. Vi accepterar inte att människor i vår stad får sin frihet begränsad på grund av diskriminering, rasism, antisemitism eller otrygghet. Vi arbetar därför målmedvetet för ökad frihet genom kraftfulla insatser mot den brottslighet som idag orsakar svåra problem i delar av staden och som begränsar människors frihet.

Det är så vi skapar ett modernt, frihetligt och hållbart Södermalm. Det är så vi skapar ett modernt, frihetlig och hållbart Stockholm.

* * *

Under förra mandatperioden har våra partier arbetat för att göra Södermalm till en ännu bättre stadsdel att leva, besöka och driva företag i. Vi har säkerställt en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser. Skattemedlen har använts så effektivt som möjligt till största nytta för södermalmarna, bland annat genom förbättrade upphandlingar och prioritering av kärnverksamheten. Ett viktigt fokus har varit att människor på Södermalm är självförsörjande och att vägen till arbete och svenskkunskaper är kort. Stadsdelen har intensifierat arbetet för minskade klimatutsläpp och ökad biologisk mångfald. Vi har satsat på fler och mer levande parker och grönområden med fler möjligheter till upplevelser och fysisk aktivitet.

Trygghetsinsatserna har utvecklats, samarbetet med näringslivet och det lokala civilsamhället har stärkts. I förskolan har fokuset riktats på lärande och rörelse. Inom äldreomsorgen har vi genomfört gedigna satsningar på medarbetarnas kompetens och för att stärka kvalitet, mångfald och valfrihet. Samarbetet mellan socialtjänsten, skolan och polisen har stärkts, och vi har utökat antalet fältassistenter. Kultur- och fritidsverksamheten har stärkts med en kultursamordnare och flexiblere former för samarbete med och stöd till föreningslivet.

Vi är stolta av stadsdelens verksamhet och glada för att den nya majoriteten vidareför många av våra satsningar. Det är också bra att trygghetsarbetet och samarbetet med näringslivet stärks ytterligare genom att lyfta detta upp på stadsdelsdirektörnivå. Skiftet till ett vänsterstyre på Södermalm innebär dock att det blir mindre fokus på mångfald, valfrihet och bejakande av ideella och fristående alternativ i välfärdsverksamheterna, detta till förmån för ideologiskt drivna beslut om så kallat återtagande eller etablering av verksamhet i egen regi.

Våra partier kommer vara en blåslampa för ett brett utbud av högkvalitativa alternativ inom förskola och äldreomsorg för Södermalms invånare. Till exempel får inte ett fokus på att säkerställa tillgängliga förskoleplatser i hela stadsdelsområdet eller bättre information om de kommunalt drivna förskolorna glida över i ett mål om att fler föräldrar ska välja bort fristående alternativ. Målet med den egna förskoleverksamheten bör däremot vara att säkerställa valfriheten genom utökat mångfald och att fristående och kommunala förskolor kompletterar varandra. Ett bra exempel på detta är att stadsdelen nu ska erbjuda förskola på samiska och meänkieli, en satsning som vi välkomnar. Det är också ett exempel på en kommunal satsning som för att lyckas fullt ut behöver bygga på ett aktivt samarbete med civilsamhället, i detta fall de nationella minoriteternas organisationer och företrädare.

Stärkt kvalitet i socialtjänsten

Den kommunala socialtjänsten på Södermalm är bland landets största. Socialtjänstens beslut och övriga arbete gör stor skillnad för många människor i deras vardag och i deras liv. Inte minst beslut enligt LSS påverkar individers frihet och framtidsmöjligheter. Det gäller även behovsbedömningar för familjer med barn som har stora behov. Möjligheten att snabbt gå in med tidiga insatser riktade mot barn i riskzonen och deras familjer, även genom så kallad mellantvång, behöver stärkas. Det är också viktigt att allvarssamtalen med en ung person som begår sitt första brott utvecklas och stärks. Familjehem för placerade barn behöver ett mer systematiskt och samordnat stöd. Mot bakgrund av detta vill vi se stärkta och samordnade insatser för att lyfta kvalitet och kapacitet i stadsdelens socialtjänst. I första hand vill vi uppdraga åt förvaltningen att återkomma med förslag på hur följande led i verksamheten kan stärkas: 1) Höjt deltagande i öppna insatser som erbjuds familjer och barn vid orosanmälan, 2) Löpande brukardialog och kvalitetsutveckling inom LSS-verksamheten, 3) Kompetensutvecklingsinsatser, utbildning/rekrytering av specialistsocionomer och stärkt implementering av evidensbaserade metoder i individ- och familjeomsorgen, 4) Utvecklat stöd till familjehem innan och under en placering, 5) Utveckla arbetet med allvarssamtalen för unga som begår sitt första brott.

Stärkta insatser för att behålla senior personal i äldreomsorgen

Vi vill att Södermalm ska vara en förebild i arbetet för att behålla fler seniora medarbetare inom vård och omsorg. Seniora undersköterskors och sjuksköterskors erfarenhet och kompetens är guld värd för äldreomsorgen på Södermalm. Vi behöver att fler både orkar och önskar stanna kvar längre. Det är också en viktig jämställdhetsfråga. Fyra av fem sysselsatta inom vården är kvinnor och att ge inte minst alla de kvinnor som slitit ett helt arbetsliv i sjukvården bättre villkor, är en viktig prioritering. Det kan handla om tillgång till kompetens- och karriärutveckling såsom specialist- eller ledarutbildning, möjlighet att fungera som handledare för nyutbildade kollegor eller en tjänst med ansvar för verksamhetsutveckling. Det kan också handla om stärkta möjligheter till återhämtning genom flexibla scheman eller höjt friskvårdsbidrag. Vi vill därför uppdraga åt förvaltningen att återkomma med förslag på hur en lokal satsning på senior personal i äldreomsorgen kan se ut.

Stärkt stöd till anhöriga

Många anhöriga på Södermalm drar ett oerhört stort lass för sina åldrande partners, föräldrar eller andra familjemedlemmar. Anhörigvårdare är tyvärr särskilt utsatta för ohälsa, psykisk och fysisk. Välinformerade anhöriga innebär en trygghet för såväl dem själva, som för den det gäller. Stödet och samordningen till anhöriga behöver bli ännu bättre, med fler möjligheter till utbildning, kuratorstöd, avlastning, kontakt och inflytande över insatser och information. Förvaltningen bör i dialog med bland annat anhörigföreningen se över hur stödet och det förebyggande arbetet riktat mot anhöriga kan stärkas ytterligare, och hur man kan nå fler anhöriga i minoritetsmiljöer.

Stärkt satsning på stadsmiljön

Den dåvarande grönbå majoriteten såg under förra mandatperioden till att Södermalm och andra stadsdelar fick kraftigt utökade resurser till renhållning och skötsel av parkerna. Det är

viktigt att förvaltningen fortsätter arbeta kontinuerligt för bättre renhållning, trygghet och trivsel i Södermalms parker. Men Södermalm behöver fler grönytor i takt med att stadsdelen växer. Vi är stolta över att vi 2022 tog ett första steg i den riktningen genom upprustning och tillgänglighetsåtgärder i spårområdet vid Södersjukhuset, som gått under namnet ”Low Line Södermalm”. Det är viktigt att förvaltningen under 2023 genomför insatser som syftar till att fler får kännedom om det nya parkområdet och att fler aktörer inom civilsamhälle och näringsliv bidrar till aktiviteter och utveckling där.

Tyvär finns det fortfarande grå och slitna ytor på Södermalm som inte används men som har stor potential. Det rör sig till exempel om områden under broar, öppna asfalterade ytor och så kallade ”wasted spaces” mellan byggnader. Många medborgarförslag handlar om detta. Fler murar och bullerplank kan kläs i grönt för att minska de gråa inslagen i stadsbilden. Även fler av stadsdelens husväggar och tak kan bli grönare. Miniparker på bara ett fåtal kvadratmeter gör stor skillnad. Vi vill att förvaltningen, eventuellt i samarbete med Trafikkontoret, ser över vilka möjligheter till förgröning som finns i stadsdelen. Arbetet kan med fördel inspireras av förslaget om Zinkens stadsskog, ett ambitiöst och spännande medborgarförslag som innebär att den del av Ringvägen som ligger norr om Hornsgatan förses med så kallad mikroskog, växthusliknande paviljonger för gemensam odling samt att mer plats skapas för befintliga serveringar och torghandel. I oktober 2022 beslutade nämnden om ett positivt medskick till Trafiknämnden. Vi ser fram emot att förvaltningen på lämpligt sätt rapporterar till nämnden om uppdraget att följa upp Trafiknämnden och Trafikkontorets arbete med ärendet.

Vi är positiva till att förvaltningen under året ska planera för fler strand- och bryggbad där det är lämpligt samt kartlägga möjligheterna att anlägga fler vinterbadplatser med möjlighet till bastubad. Förutom en utökning av det befintliga strandbadet i Tantolunden vill vi att förvaltningen prioriterar att se över olika alternativ för badmöjligheter i Hammarby sjöstad, till exempel hur förslaget om ett kallbadhus vid Lugnets terrass kan tas vidare.

Den grönblå majoriteten satsade 2022 på inventering och utveckling av så kallade spontanidrottsytor i våra parker. Vi vill att detta fortsätter under 2023. För de som inte är aktiva i föreningslivet måste goda möjligheter till spontanidrott finnas. Stadsdelen bör även etablera minst ett nytt utegym under 2023.

Stärkt trygghetsatsning

Det är mycket positivt att förvaltningen nu utvecklar en förstärkt trygghets- och säkerhetsorganisation och prioriterar så kallat fältförlagt uppsökande arbete. Platsaktivering i samarbete med näringslivet och civilsamhället är en avgörande faktor. I förvaltningens förslag saknas dock två små men viktiga satsningar som vi prioriterade under förra mandatperioden. Det handlar dels om möjligheten för föreningar och andra aktörer att under året söka projektmedel för lokala trygghetsatsningar, och dels om att se över hur stadsdelen kan stödja nattvandrarerna med nödvändig infrastruktur såsom lokaler. Detta bör ingå i verksamhetsplanens satsningar på ”kontinuerliga trygghetsskapande insatser genom samverkan” respektive ”utveckling och förstärkning av nattvandringar”.

Stärkt samarbete med det lokala näringslivet

Ett nära samarbete med det lokala näringslivet är viktigt för jobbskapande, hållbarhet, integration, trygghet och beredskap. Under förra mandatperioden stärktes arbete med stadsdelens upphandlingar. Nu är det dags att ta samarbetet med näringslivet ett steg vidare. I Spånga-Tensta har man som första stadsdel infört ett näringslivsråd för att förstärka dialogen med företagen. I näringslivsrådet finns representanter för politik och förvaltning tillsammans med lokala företagare och stadens centrala organisation. Det är ett arbets sätt som bör spridas till alla stadsdelar, inte minst för att stärka dialogen mellan det lokala näringslivet, lokalpolitikerna och stadsdelens övriga råd. Vi vill uppdraga åt förvaltningen att återkomma med förslag på hur ett näringslivsråd kan inrättas på Södermalm.

Stärkt samarbete med det lokala civilsamhället

Samarbetet med stadsdelens civilsamhälle och föreningsliv behöver fortsätta utvecklas och stärkas. Därför vill vi att satsningen på en aktivitetspott på kr 300 000 vidareförs, riktat mot initiativ för barn, ungdom och äldre. Medlen ska kunna sökas när som helst under året av civilsamhällets organisationer och andra intressenter, eller disponeras till aktiviteter i regi av förvaltningen. Det är viktigt att förvaltningen aktivt marknadsför möjligheten i sin dialog med stadsdelens föreningar. Kontakten med föreningslivet bör även stärkas genom att stärka kultursamordnarens och pensionärs-, funktionshinder- och ungdomsrådets roll. Det behövs även en mycket mer aktiv uppföljning av aktörerna som mottar föreningsbidrag. Förvaltningen bör ta initiativ till att samla alla aktörer som mottar bidrag en gång varje år, för erfarenhetsutbyte och information åt båda håll.

Under förra mandatperioden var alla partier i nämnden överens om behovet för fler tillgängliga föreningslokaler i stadsdelen, inte minst i Gamla Stan och Hammarby sjöstad. En utredning av möjligheten att göra om GlashusETT i Hammarby sjöstad till allmänna-, ungdoms- och föreningslokaler har utretts i samarbete med Stockholm Vatten. Det är mycket angeläget att förvaltningen fortsätter arbetet och dialogen med föreningslivet i Hammarby sjöstad om GlashusETT och andra aktuella alternativ. Möjligheten att göra skolor, lokaler i anknytning till idrottsanläggningar samt andra kommunala lokaler tillgängliga på kvällstid behöver ses över ännu en gång.

Stärkt roll som inkluderande arbetsgivare

Södermalms stadsdel är en mycket stor arbetsgivare. Vi tror att vi kan bli mycket bättre på att anställa människor långt från arbetsmarknaden. Södermalms stadsdelsförvaltning bör vara ett föredöme som arbetsgivare när det kommer till att skapa inkluderande arbetsmiljöer. Vi vill sänka trösklarna för personer som har svag anknytning till arbetsmarknaden, som behöver anpassning av arbetsplatsen eller som har en arbetsförmåga som varierar över tid. Därför bör samtliga avdelningar och verksamheter varje år se över vilka arbetsuppgifter som kan erbjudas så kallade serviceassistenter. På det sättet skapas nya arbeten som inte kräver utbildning samtidigt som det avlastar andra yrkesgrupper. Även som beställare av varor och tjänster kan stadsdelen göra mer för att fler människor ska gå från bidrag till egenförsörjning. Genom sociala samarbeten i upphandlingar har stadsdelen möjlighet att ställa krav på företag som vill leverera till våra verksamheter. Det kan till exempel handla om att företaget anställer

ett antal personer som befinner sig långt ifrån arbetsmarknaden, eller som har delvis arbetsförmåga. Vi vill därför uppdra åt förvaltningen att återkomma med ett förslag på en strategi för inkluderande rekrytering och utökade sociala krav och samarbeten i upphandlingar.

***

Om vi lyfter blicken över hela staden så noterar vi att den nya majoriteten har börjat låna pengar på bred front igen, på samma sätt som förra gången de var i majoritet. Vid sammanträdet i kommunstyrelsens ekonomiska utskotts den 18 januari 2023 presenterades kommunens finansiella månadsrapport för december 2022. Där slår man fast att:

- Kommunkoncernens externa upplåning per den 31 december 2022 uppgår till 66,8 miljarder kronor, vilket är en ökning om 351 miljoner kronor sedan november. Det är emellertid en minskning om 1,7 miljarder kronor för helåret 2022.

Under 2022 har kommunkoncernens externa bruttoskuld således minskat med 2,5 procent fram till valet, och det är första gången sedan år 2010 som skulden minskar på årsbasis. Efter valet och vänstermajoritetens installation ökar skulderna igen. Det är oroväckande. En stabil ekonomi är ett medel för att säkerställa vår gemensamma välfärd – förskola, skola, äldreomsorg och socialtjänst. Det är bara med robusta finanser som grund som välfärden får stabila förutsättningar och kan utvecklas för framtiden.

Södermalms stadsdelsnämnd
230126

Ärende 10

Verksamhetsplan och budget
2023 för Södermalms
stadsdelsnämnd

Dnr. SÖD 2022/1303

Lars Rottem Krangnes, C

FÖRSLAG TILL BESLUT

1. Att avslå förvaltningens förslag till verksamhetsplan och budget 2023.
2. Att uppdra åt förvaltningen att återkomma med ett förslag till verksamhetsplan och budget utifrån Centerpartiets budgetreservation i kommunfullmäktige.
3. Att därutöver anföra följande:

Centerpartiet har lämnat ett eget förslag till budget för Stockholms stad kommande år. I vår budgetreservation i kommunfullmäktige finns en rad konkreta åtgärder för att Stockholm ska visa vägen inom miljö- och klimatområdet, inklusive mer resurser till skötsel av parker och grönområden och mer svensk mat på tallriken. Genom bland annat stärkt kulturstöd, idrottssatsningar och utbyggnad av resursverksamheter i skolan ska Stockholm bli ännu bättre stad att växa upp i för våra barn och ungdomar. Med vår budget skapas även förutsättningar för att Stockholm ska bli en attraktiv och roligare stad genom lägre och slopade avgifter och regelförenklingar för näringsidkare.

Vänsterstyrets budget för 2023 präglas av ideologiskt motiverade återtaganden av uppskattade välfärdsverksamheter, ofinansierade satsningar som riskerar att bli tomteblöss och en miljöpolitik utan konkreta åtgärder eller tillräckligt skarpa målsättningar. Det finns en ovilja att skapa blandade bostadsområden i hela staden och man sätter stopp för pågående privata initiativ inom idrotten. Majoritetens budget innebär ett steg bort från Centerpartiets vision om ett modernt, frihetligt och hållbart Stockholm för alla.

En mer hållbar stad

Klimatet är en ödesfråga som kräver kraftfulla åtgärder och hållbara reformer. Runt om i världen ser vi redan den globala uppvärmningens konsekvenser. Det är helt nödvändigt att minska de klimatpåverkande utsläppen. Det kräver att politiken tar modiga beslut från stadsdelsnämnd till riksdag, prioriterar det som verkligen ger resultat och sätter miljöfrågan högst på agendan. Staden måste gå föra men samtidigt underlätta för privatpersoner, bostadsrättsföreningar, fastighetsägare och företag att investera i solpaneler och gröna tak genom att minska regelhinder. Det är också viktigt att ställa högre krav på energieffektivisering av byggnader vid nybyggnation eller större renoveringar och tänka in till exempel solpaneler på taken redan i planeringsstadiet.

En grönare stad

Stockholms invånare älskar sina grönområden. Centerpartiet vill förena storstadens puls med gröna, rofyllda miljöer. Därför vill vi slå vakt om grönområden och den stadsnära naturen. Stockholm ska vara en stad som är ett levande ekosystem. Fler parker och grönytor behöver anläggas på Stockholms gråa områden. Antalet träd bör fördubblas och varje fällt träd ersättas med minst två nya. Bord kan anläggas vid vissa parkbänkar så att de kan utnyttjas på fler sätt. Fler ängsytor och växter i rabatter och pallkragar som gynnar våra pollinatörer. Samarbetet bör utvecklas med både kommunala och fristående förskolor där barnen kan erbjudas att delta i stadsodling på gårdar och i parker.

En företagsvänligare stad

Stockholm ska ha Sveriges bästa företagsklimat 2025 och det krävs för att fler stockholmare komma i arbete. Fyra av fem nya jobb skapas i små företag. Stockholms företagare ska känna att staden står på deras sida i kampen mot regelkrångel, byråkrati, bedrägerier och brottslighet. Vi vill behålla de kostnadslättnader och regelförenklningar som infördes under pandemin, exempelvis för uteserveringar och tillsyn. För att underlätta för medborgare som startar eget vill vi utveckla stadens Starta Eget-rådgivning till ett centrum för entreprenörskap och uppdragsarbete. Stockholms stad behöver bli bättre på att ha en god dialog med Stockholms företagare. De kommuner som enligt Svenskt Näringslivs ranking har bäst företagsklimat har en sak gemensamt, bra kommunikation mellan kommun och näringsliv. Staden behöver även bli bättre på att ge fler företag chansen i upphandlingar. Vi har möjlighet att göra bättre och fler upphandlingar vilket skapar utrymme för fler små och mellanstora företag att vara med, stärkare kvalitets- och klimatfokus och bättre kostnadseffektivitet för staden.

En öppnare stad

Stockholm ska vara en öppen stad med plats för nya stockholmare. Att människor från olika delar av världen ska få bosätta sig i Stockholm är en självklarhet, oavsett om det handlar om att fly undan konflikter och förtryck eller att söka lycka, familj och arbete. Stadsdelsnämnderna har genom sina verksamheter, medborgarkontor och stöd till lokala föreningar ett viktigt ansvar för integration. Både civilsamhället och näringslivet har under lång tid saknats i Sveriges integrationspolitik. Under den gångna mandatperioden har Integrationspakten haft som mål att staden ska samarbeta med föreningar, företag och andra som vill bidra till bättre integration. Det är dags att gå längre och ge mer ansvar för integrationspolitiken till de som vill och kan vara en brygga in i det svenska samhället.

En tryggare stad

Stadsdelsnämnderna har en central roll i stadens trygghetsarbete. Stödinsatser till barn och unga ska komma in direkt när det finns misstanke om att de riskerar att hamna i kriminalitet och stöd till föräldrarna ska erbjudas. Det ska finnas lokala förebilder och attraktiva alternativ till kriminalitet. En kombination av akuta insatser och långsiktiga systemförändrande utvecklingsprocesser är avgörande för att få bukt med de problem som finns. Arbetet måste vara uthålligt och sträcka sig längre än en mandatperiod. Då behöver vi stärka det uppsökande arbetet, motarbeta stuprör inom stadens egna verksamheter och utöka samarbetet med polisen, näringslivet och civilsamhället. Samtidigt behöver vi fortsätta och permanenta projektbaserade insatser som ska förebygga mäns våld mot kvinnor och annan våld i nära relationer. IGOR-projektet på Södermalm är ett exempel på detta. Även inom äldreomsorgen och socialtjänstens verksamheter behövs mer kompetens om hur våld i nära relationer kan upptäckas och förebyggas.

En stad med stärkare och effektivare välfärd

Om livet förändras och människor hamnar i svåra situationer ska samhället finnas där och hjälpa både i stunden och att komma vidare till en hållbar livssituation. Även om det personliga ansvaret för

individens situation alltid är stort ska stödet finnas där för den som behöver samhällets hjälp, särskilt om behovet är mycket stort. Det är extra allvarligt när barn far illa. Samhället måste bli bättre på att förebygga att barn hamnar i utsatthet. Stockholms stad har alltid det yttersta ansvaret för de personer som bor i Stockholm och byråkrati och bristande helhetssyn ska aldrig ge negativa konsekvenser för den enskilda. Oavsett vem du är eller var i staden du bor ska du ha samma möjligheter, samma trygghet och samma service.

En stad med färre funktionshinder

Personer som har en funktionsnedsättning är en mycket heterogen grupp med olika behov av stöd. Staden behöver bli bättre på att tillgodose den enskildas behov. För att kunna uppfylla det behöver också fler aktörer bli en del av valfrihetssystemet. Behovsbedömningarna för familjer med barn som har stora behov ska präglas av ett helhetsperspektiv och i större utsträckning än idag ge avlastning. För att kunna sluta det glapp som finns mellan behov och utbud när det gäller boende inom SoL och LSS behöver utbyggnadstakten öka. Många människor med funktionsnedsättningar står längre från arbetsmarknad och bostadsmarknad och klassar sin hälsa som sämre. Staden behöver bli en mer inkluderande arbetsgivare och arbeta målinriktat med inkluderande rekrytering. Vi vill också se över incitamentsstrukturen för arbetsplatsinriktad daglig verksamhet samt sysselsättning så att incitamenten att få ut personer i arbete ökar.

En mer åldersvänlig stad

Centerpartiet vill höja ambitionerna för Stockholms äldreomsorg. Många som blir biståndsbedömda befinner sig redan i en utsatt situation som förstärks när de upplever att de inte själva får avgöra vilka hjälpinsatser de behöver. Centerpartiet vill att Stockholm stärker den äldres och anhörigas inflytande i biståndsprocessen när hemtjänst och omsorg utformas. Staden behöver även stärka anhörigstödet. Äldreomsorgen ska vara personcentrerad för alla. Det innebär att staden behöver stärka medarbetarnas kompetens och informationen till bland annat personer som tillhör de nationella minoriteterna, äldre HBTQI-personer och äldre med funktionsnedsättning.

En mer levande stad

Stockholm ska vara en stad med levande centrum och kvarter i varje stadsdel. I takt med att Stockholm växer är det viktigt att vi fokuserar på mer än bara bostadsbyggande. Vi måste också bygga levande lokalsamhällen som människor känner tillhörighet till och bli bättre på att väga in sociala faktorer. Centerpartiet vill skapa stadsdelar med sina egna identiteter. Skapa en trygghetskänsla och en lokal gemenskap, platser med mycket liv och rörelse. När staden växer ska även kulturen, föreningslivet och idrotten planeras in i tidigt skede, till exempel med livescener, samlingslokaler och idrottsytor. Vi behöver fortsätta arbetet med att etablera spontanidrottsytor och använda ytor i staden som är öde under vinterhalvåret till popup-verksamheter, vinteraktiviteter och öppna, inkluderande evenemang.

En stad närmare landsbygden

Vi i Centerpartiet vet att landsbygden mår bra av att städerna utvecklas och att städer mår bra om landsbygden får blomstra. De gröna näringarna förser staden med sund, säker och hållbar mat, förnybar energi och klimatsmart byggnadsmaterial. Vi vill att Stockholms stad serverar en ökad andel närproducerad och ekologisk mat som är fri från skadliga kemikalier och tillsatser på våra skolor och till våra äldre. Att byta ut importerad mat mot närproducerad mat med hög djur-, miljö- och klimathänsyn som levererar ekosystemtjänster är ett viktigt sätt för Stockholm att ta ansvar. Samtidigt stödjer vi också det lokala småföretagandet. Det ska vara en självklarhet vid upphandling av mat att svenska standard för djurskydd har följts, till exempel vad gäller djurs rätt att vistas utomhus och att det inte använts onödiga antibiotika. Viltkött är ett klimatsmart och ekologiskt alternativ samtidigt som

det efter gynnsamma vintrar vanligen finns ett överskott av vildsvinskött. Ett annat viktigt sätt att dra nytta av landsbygdens resurser är att bygga mer i trä. Forskning visar att trä har betydelse för trivsel hos boende. Förutom att trä lagrar koldioxid har det industriella träbyggandet många andra fördelar. Eftersom konstruktionen sker i fabrik blir störningen i våra bostadsområden betydligt mindre genom kortare byggtider och minskade transporter.

* * *

Centerpartiet vill staka ut en hoppfull väg framåt för ett Södermalm och ett Stockholm som håller ihop. Det är vår politik som ger de bästa förutsättningarna att göra visionen om den öppna, företagsamma, gröna, trygga och innovativa staden till verklighet.

Södermalms stadsdelsnämnd 2023-01-26

Ärende 10

Anne-Lie Elfvén (L)

Förslag till beslut

1. Att avslå stadsdelsförvaltningens förslag till beslut.
2. Att uppdra åt stadsdelsförvaltningen att återkomma med förslag till verksamhetsplan i enlighet med vad som nedan anförs.
3. Att anföra följande:

Liberalismens viktigaste värdering är frihet. Det handlar om allas rätt att självständigt - eller i gemenskap med familj, vänner, arbetskamrater eller andra – forma sina liv efter egna önskemål och värderingar. Enligt socialliberalismen, som är den liberala riktning som Liberalerna företräder, har den offentliga sektorn – stat, region, kommun – en viktig roll att spela för att öka friheten. I Stockholm vill vi liberaler i politisk praktik bidra till det.

Oavsett om ens förfäder bott i Stockholm sedan generationer tillbaka eller om man kom hit alldeles nyligen bidrar man till att Stockholm blir en rik stad. I möten mellan människor och kulturyttringar från hela världen utvecklas den stockholmska och svenska kulturen.

I det liberala samhället ska alla, oberoende av funktionsförmåga och boendeområde, men också oavsett könsidentitet, ålder, etnicitet, religiös tro eller kulturell bakgrund, ges förutsättningar att leva ett gott liv.

Stadsdelsnämnderna spelar en viktig roll i den lokala demokratin och principen om att stadens myndighetsutövning ska komma så nära medborgarna som möjligt. Stadsdelsnämnderna har ansvar för merparten av stadens välfärdsverksamhet och har ett stort inflytande på många invånares livskvalitet och livsmöjligheter. Utifrån en bred kompetens ska stadsdelsnämnderna erbjuda en hållbar samhällsservice av hög kvalitet.

Stadsdelsnämnderna ska vara en lokal länk samt ansvara för dialog mellan medborgare, stadens förvaltningsorganisation och förtroendevalda.

Stadsdelsnämnderna ska arbeta för att säkerställa likställigheten över staden i den service som erbjuds stockholmarna inom förskola, äldreomsorg, sociala verksamheter samt lokala kultur- och fritidsverksamheter.

Stadsdelsnämnderna har en central roll i stadens trygghetsskapande arbete. Arbetet innefattar såväl sociala förebyggande insatser som fysiska åtgärder i närmiljön. Stadsdelsnämndernas sociala insatser är avgörande för att ge alla barn en god barndom och en lyckad skolgång. En nära samverkan med lokalpolis, brandförvar, det lokala näringslivet, fastighetsägare, föräldrar och föreningar är en förutsättning för trygghetsarbetet. Stadsdelsnämnderna ska prioritera arbetet med att nå målet om att inte ha något särskilt utsatt eller utsatt område inom Stockholms stad, samt delta i arbetet för att motverka det dödliga våldet i kriminella miljöer.

Många områden i Stockholm saknas tillgång till lokaler för förenings- och kulturlivet. Därför ska majoriteten av stadens skolor iordningsställas för uthyrning. Lämpliga matsalar eller aulor kan efter skoltid bli en resurs för det lokala föreningslivet, tex för styrelsemöten, årsmöten, studiecirkel, dans, drama, musik, bokcirkel. Detta ska ske utan att det belastar skolornas budget eller arbetstid, och kunna bokas via stadens bokningssystem.

Förskolan lägger grunden för hela livet

Förskolan lägger grunden för livet. Att få tillgång till språk, socialt samspel och utvecklande lek ger en god grund för hela skolgången. Förskolorna i Stockholm ska ge alla barn en god omsorg och start i livet. Föräldrar ska känna sig trygga med att förskolan erbjuder en pedagogisk verksamhet av hög kvalitet där varje barn får möjlighet att utvecklas.

Förskolan fyller en särskilt viktig roll för de barn som inte har med sig svenska språket hemifrån. Barn som har gått i förskolan har en snabbare språkutveckling

än barn som varit hemma de första levnadsåren och klarar senare också grundskolan bättre. Av det skälet ska alla barn ges möjlighet och uppmuntras att gå i förskolan.

Ett gott ordförråd är en avgörande faktor, inte bara för en lyckad skolgång, utan också för att kunna ta del av andras känslor och uttrycka sina egna, liksom för ett livslångt lärande. Därför ska förskolorna fokusera på barnens språkutveckling. Barn i behov av särskilt stöd ska upptäckas tidigt och få de stödinsatser som behövs. Övergången till skolan ska utvecklas med fokus på barnens språkutveckling och behov av särskilt stöd för att säkerställa att de får en så god skolstart som möjligt.

För oss liberaler är det självklart att barns uppväxtvillkor och möjligheter inte ska begränsas av könsroller. Det handlar om att öka möjligheterna istället för att begränsa dem, att skapa mångfald för alla barn oavsett kön. Ett aktivt jämställdhetsarbete ska därför genomföras på alla förskolor.

Förskolan har en viktig funktion i det förebyggande arbetet, bland annat genom att uppmärksamma barn som riskerar att fara illa. Samarbetet mellan förskola och socialtjänst ska fortsätta att stärkas. Insatser för att stärka barns uppväxtvillkor och stödja familjer bör komma redan i förskoleåldern, inte senare när en stor del av barndomen redan passerat. Förskolans rutiner för och kontakt med socialtjänsten bör därför utvecklas.

Arbetet kring att motverka negativa maskulinitetsnormer, arbeta mot våld, och utveckla förmågan att förmedla sina egna känslor och ta hänsyn till andras måste börja redan i förskolan. Den nya förskolenämnden behöver ges i uppdrag att leda arbetet med att utveckla pedagogiken kring samtycke, maskulinitetsnormer och känslouttryck i förskolan, och stadsdelsnämndernas förskolor ges uppdraget att implementera det.

Rörelseglädje och ett aktivt liv lägger grunden för den livslånga hälsan.

Förskolorna ska fortsätta arbeta med att öka barnens utevistelse och rörelse i förskolan.

Förskolans verksamhet är grunden för ett stort ordförråd, vidgade vyer och en bra skolstart för stadens barn. Det är en av stadens viktigaste verksamheter och en avgörande uppgift att bibehålla och öka kvalitén i stadens förskolor.

Barn, kultur och fritid

I Liberalernas Stockholm har alla barn och unga rätt till en trygg och stimulerande uppväxt under goda levnadsvillkor. I stadsdelarna bedrivs angelägen och viktig verksamhet i både kommunal och fristående regi, för att ge alla unga i Stockholm tillgång till ett brett och kvalitativt utbud av fritidsaktiviteter. Detta ska värnas och utvecklas.

Det är angeläget att man i planeringen av verksamheter för barn och ungdomar tar särskild hänsyn till behoven hos barn och ungdomar med funktionsnedsättning. Aktiviteter ska utformas inkluderande för alla och vara fysiskt tillgängliga för barn och unga med funktionsnedsättning. Det ska finnas trygga arenor och verksamheter för flickor och specifika målgrupper så som nyanlända och hbtqi+ personer. Det ska finnas verksamhet och mötesplatser för unga hbtqi+-personer i hela staden, som även är tillgängliga för unga hbtqi+-personer med funktionsnedsättning. Stadens parklekar är en viktig del av många barns fritid. Stockholm ska i stadsplaneringen öppna upp för fler parklekar som ska vara tillgängliga för stadens öppna förskolor, samt erbjuda pedagogiska och lekfulla miljöer.

Stadsdelsnämnderna ska tillgängliggöra öppna mötesplatser och fritidsverksamheter anpassade efter befolkningssammansättningen och dagens ungas behov och levnadsmönster, till exempel för att möta behoven hos nya yngre målgrupper. Det är prioriterat att nå de grupper som idag inte nås av annan fritidsverksamhet och erbjuda meningsfull fritid i både egen regi och i samarbete med civilsamhället.

Den öppna fritidsverksamheten ska ha ett nära samarbete med andra aktörer som arbetar förebyggande, så som exempelvis socialtjänsten, civilsamhället och

fältassistenter. Kunskap om socialtjänstens uppdrag ska stärkas inom fritidsverksamheterna för att tidigt identifiera barn och unga i riskzon eller som misstänks fara illa.

Äldreomsorg

I Liberalernas Stockholm är vi individer hela livet. Även när vi behöver stöd och hjälp från andra har vi rätt till respekt för våra behov, våra livsval och våra intressen. Kvalitet, valfrihet och mångfald är en självklarhet.

Stockholm ska ha en tillgänglig äldreomsorg med hög kvalitet som präglas av respekt för den enskildes behov och önskemål. Äldreomsorgen ska ha den äldres individuella behov och önskemål i fokus samt präglas av kontinuitet och hög kvalitet i alla insatser. Äldreomsorgen ska främja en hög livskvalitet för den enskilde, oavsett hälsotillstånd och ålder. Alla äldre ska få en god, nära och samordnad vård som stärker hälsan och individuella behov och förutsättningar ska beaktas. Majoritetens låga uppräkning till hemtjänsten riskerar att försämra kvaliteten och omsorgen. Fler fasta anställningar, ökad kontinuitet och större möjligheter till kompetensutveckling krävs. Den medicinska kompetensen måste öka.

Stadsdelsnämnderna ska säkerställa att det finns en mångfald av boendeformer och att de äldre som behöver komma till ett äldreboende får göra det i tid.

De anhörigas situation måste särskilt uppmärksammas och ambitionerna höjas i enlighet med det program för anhörigstöd inom socialtjänst och äldreomsorg som infördes under Liberalernas tid vid makten.

Ofrivillig ensamhet är ett stort hälsoproblem i vårt samhälle, något som blivit än mer tydligt i och med pandemin. Många äldre har levt i långvarig isolering. Genom samverkan med civilsamhället ska staden arbeta för att bryta social isolering och ge möjlighet för människor att träffas. Det ska finnas träffpunkter och möteslokaler som är öppna även på somrar och storhelger. Vidare ska hälsofrämjande, förebyggande och rehabiliterande insatser fortsätta prioriteras

och utvecklas. Alla äldre på vård- och omsorgsboenden ska erbjudas dagliga sociala aktiviteter och utevistelser. Den enskilde ska ha stora möjligheter till påverkan och inflytande kring sin vardag. Äldreomsorgen ska utgå från ett jämställdhetsperspektiv och uppmärksamma äldre som utsätts för våld i nära relationer.

Äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna kontinuerligt se över hur måltider och måltidsmiljö kan förbättras. Maten ska vara god och näringsrik och måltidsupplevelsen lustfylld. Den enskilde ska ha möjlighet att påverka vad som serveras. Det ska fortsatt vara möjligt att få hjälp med matlagning i hemmet i stället för matlådor. För att måltiden ska få ett socialt innehåll ska fler äldre kunna få äta i sällskap med andra, exempelvis på en social träffpunkt, i samarbete med föreningslivet eller som en biståndsbedömd insats. I detta arbete är matlyftet en viktig insats.

Strategisk kompetensförsörjning är prioriterat inom äldreomsorgen. Det är angeläget att staden arbetar systematiskt med såväl kompetensutveckling av befintliga medarbetare och rekrytering av nya medarbetare för att möta kommande behov av en mer kvalificerad vård och omsorg. För att kunna möta och hjälpa dem som behöver stöd från stadens äldreomsorg måste chefer och medarbetare fortsätta utveckla sina kunskaper samt ges en bra och hållbar arbetsmiljö och goda förutsättningar att utföra sitt arbete.

Stöd och service

Alla stockholmare oavsett funktionsförmåga ska tillförsäkras integritet, självbestämmande och möjlighet att kunna delta på lika villkor i samhällets gemenskap. Så långt som möjligt ska var och en, utifrån sina förutsättningar och önskemål, kunna leva ett självständigt liv och ha en sysselsättning, ett arbete att gå till eller studera.

Stockholm ska vara en levande och socialt hållbar stad, där alla är delaktiga i sam-hällsutvecklingen utifrån sina egna förutsättningar. Funktionsnedsättning ska aldrig vara ett hinder för att någon ska kunna utvecklas och leva det liv som

den önskar. Staden och välfärden ska byggas utifrån tillgänglighet och delaktighet från början. Hinder för en tillgänglig stad ska avlägsnas. Det är djupt problematiskt att majoriteten i sin budget tillför så begränsade medel till stöd och service för personer med funktionsnedsättning. I vår budget dubblar vi schablonen för stöd och service till personer med funktionsnedsättning och mångdubblar schablonen till socialpsykiatrin.

Personer med funktionsnedsättning ska kunna delta fullt ut i samhället på lika villkor som övriga stockholmare. Utgångspunkten ska vara att funktionshinder inte är en egenskap hos individen utan uppstår i relation till den omgivande miljön. Insatserna ska ge stöd vid funktionsnedsättning och kompensera brister i samhällets tillgänglighet och andra hinder för delaktighet, självständighet och självbestämmande. Detta kräver personal med hög kompetens som kan ge ett gott bemötande och omsorg med god kvalitet. Därför är det viktigt att stadsdelsnämnden fortsätter certifiera personalen i det pedagogiska ramverket och fortsätter arbeta utifrån färdplanen för en enhetlig yrkestitulatur.

Samtliga insatser ska anpassas till den enskildes individuella behov och utformas så att de är tillgängliga för de personer som behöver dem och stärker deras förmåga att leva ett självständigt liv. All information och kommunikation under handläggningen och genomförandet av stöd och insatser ska vara tillgänglig och individuellt anpassad.

Jämställdhets- och barnrättsperspektivet ska beaktas och anhöriga ska få det stöd de behöver. Ledsagning och personlig assistans ska vara flexibla insatser så att alla kan delta i samhällslivet på lika villkor. Biståndsbedömningen ska vara rättssäker och likställig och den enskilde ska ha möjlighet att påverka de insatser som ges.

Individ- och familjeomsorg

I Liberalernas Stockholm kan alla stockholmare utvecklas utifrån sina förutsättningar och drömmar. Den som behöver hjälp under en period ska få det stöd man behöver för att sedan kunna leva ett självständigt liv, utan

myndigheters inblandning. Socialtjänsten ska uppmärksamma alla barn och vuxna som kan behöva stöd och så tidigt som möjligt erbjuda en modern och rättssäker socialtjänst med evidensbaserade insatser som brukarna efterfrågar. Socialtjänsten ska vara likvärdig och tillgänglig oavsett var i staden man bor.

Den falska ryktesspridning som sker om socialtjänsten i Sverige är helt oacceptabel. Socialtjänsten har samtidigt en viktig uppgift att jobba folkbildande kring den välfärdsservice som socialtjänsten erbjuder, sin roll i samhället och skapa förtroende bland invånarna. Socialtjänsten ska därför utveckla det uppsökande arbetet och finnas närmare medborgarna i deras vardag, bland annat ute på förskolor, skolor, familjecentraler etc. Mer teambaserade och individcentrerade arbetssätt ökar möjligheterna att snabbt komma in med insatser. Det är också viktigt att socialsekreterarna alltid ges fullt stöd av stadsdelsförvaltningens chefer och säkerhetsansvariga när de behöver fatta svåra beslut i komplexa ärenden. Hot, våld och trakasserier kan aldrig accepteras.

Alla barn har rätt till goda uppväxtvillkor och inget barn ska behöva uppleva våld eller förtryck. I nära samarbete med barn och föräldrar ska socialtjänsten säkerställa att barn och unga som riskerar att utvecklas ogynnsamt får det skydd och stöd som de behöver. Socialtjänsten ska i nära samverkan med socialnämnden och övriga aktörer minska risken för att barn och unga dras in i kriminalitet samt verka för att fler personer lämnar kriminalitet. Stöd till brottsutsatta och vittnen ska utvecklas.

Att stödja föräldrar är en av de viktigaste insatserna som samhället kan göra för att undvika att barn utvecklas negativt. Kommunen arbetar aktivt med att stödja föräldrar genom föräldrastödsprogram, föräldrarådgivning, hembesöksprogram och familjecentraler.

Skolan är den främsta skyddsfaktorn för unga människors liv och framtida livschanser och socialtjänsten ska stötta skolans lärande uppdrag. Därför måste samverkan mellan skolan, socialtjänsten och polisen stärkas för att tidigt identifiera barn i riskzon, följa upp orosanmälningar samt stabilisera barns och ungas skolgång. De skolsociala teamen spelar en nyckelroll i denna samverkan.

Deras arbete ska förstärkas med hjälp av statsbidragen på området. Stadsdelsnämnderna ska därutöver särskilt följa upp skolresultaten hos barn och unga i samhällets vård.

Vi ser mer förvåning och oro på att den rödgröna majoriteten valt att helt stryka alla formuleringar i budget om snabb reaktion när unga begår sitt första brott. Liberalerna menar tvärtom att allvarssamtalen inom 48 timmar ska finnas kvar och utvecklas. Dels behöver polisens medverkan i samtalen förbättras, men vi ser också fördelar med att föräldrarådgivare och fältassistenter involveras.

För att öka den vuxna närvaron och tryggheten i de miljöer där ungdomar vistas finns fältassistenter som genom uppsökande verksamhet tidigt fångar upp och förhindrar att ungdomar söker sig till miljöer präglade av missbruk och kriminalitet. Det är viktigt att det uppsökande arbetet sker i nära samarbete med skola, föreningsliv, polis, näringsliv och civilsamhället.

Kommunen har det yttersta ansvaret för att personer med missbruksproblem får den hjälp och vård som de behöver för att komma ifrån missbruket. Socialtjänsten har ett stort ansvar för att motverka hemlöshet. I det förebyggande arbetet ingår vräkningsförebyggande arbete i samverkan med övriga aktörer.

Personer med psykisk funktionsnedsättning ska få stöd med att utifrån sina förutsättningar delta i samhällets gemenskap samt ha ett arbete att gå till. Samverkan med psykiatrin är viktig för att på bästa sätt tillgodose den enskildes behov av stöd och insatser. Därför ska det pågående utvecklingsarbetet med Region Stockholm och Storsthlm utifrån Lagen om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård fortsätta.

Stockholm ska vara en jämställd stad där ingen begränsas på grund av sitt kön och där alla ska ha makten över sina egna liv. Våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck ska motverkas och våldsutsatta ska få det skydd och stöd som de behöver. De som har blivit tvungna att bryta med sin familj ska få stöd och hjälp att skaffa sig ett nytt nätverk och ett nytt liv efter en placering på skyddat boende. Kommunen har en skyldighet att stötta brottsutsatta, och då

särskilt vuxna och barn som är eller har varit utsatta för våld av närstående eller övergrepp i rättssak. Att förändra beteendet hos våldsutövare är viktigt för att förebygga våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck och kommunen har en skyldighet att verka för att den som utsätter eller har utsatt en närstående för våld eller andra övergrepp ska ändra sitt beteende.

Att majoriteten avskaffar skyddsfonden innebär att 13 miljoner kronor mindre tillfaller de utsatta stadsdelarna för att kunna fatta de beslut om omhändertaganden och placering som ibland krävs. Vi återställer Skyddsfonden på 35 mnkr som den rödgröna majoriteten avskaffar och lägger ytterligare 15 mnkr på ökade placeringskostnader för att kunna skydda både barn och samhälle från unga med extremt våldsamt beteende.

En viktig uppgift för socialtjänsten är att tillsammans med civilsamhället, goda krafter och andra myndigheter verka för att stärka förtroendet. Hos vissa grupper finns en utbredd misstro mot socialtjänsten, vilket gör att familjer inte söker hjälp när de borde, och att barn, unga och föräldrar inte får det stöd de har rätt till. Detta är ett samhällsproblem som måste tas på större allvar och bemötas mer systematiskt utifrån den lokala situationen, med hjälp av personer och kanaler som medborgarna litar på.

För att kunna möta och hjälpa dem som behöver stöd från socialtjänsten måste medarbetarna ges en bra arbetsmiljö och goda förutsättningar att utföra sitt arbete. Staden ska fortsätta arbeta i enlighet med handlingsplanen för socialsekreterare och biståndsbedömare. Hot och våld mot socialtjänstens medarbetare ska alltid tas på största allvar.

Stadsmiljöverksamhet

Stadsdelsnämnderna ska arbeta för parker, natur- och kulturresevat och naturområden med hög kvalitet och ökad biologisk mångfald samt förbättrade förutsättningar för vistelse, gående och cyklister. Den gemensamma stadsmiljön ska vara välskött, tillgänglig och trygg i hela Stockholm. I takt med att staden

växer ökar användning av grönområden och parker, vilket ställer högre krav på stadsdelsnämndernas skötsel och underhåll.

Tillgänglighetsfrågorna ska genomsyra verksamhetsplaneringen och vara en naturlig del i det dagliga arbetet. Stadsdelarnas trygghetsarbete skall vara högt prioriterat, med aktiv platssamverkan med andra aktörer.

Stadsmiljöverksamheten spelar stor roll för medborgarnas upplevelse av närmiljön och det lokala perspektivet skall tillvaratas i stadsdelsnämndernas dagliga arbete. Utveckling av stadsdelen skall ske i nära samarbete med andra nämnder.

Ekonomiskt bistånd

I Liberalernas Stockholm får alla stockholmare den hjälp som behövs för att kunna stå på egna ben och leva ett självständigt liv. Stadsdelsnämnderna ska genom individuellt utformade insatser ge personer med ekonomiskt bistånd stöd att bli självförsörjande. Insatserna ska syfta till att hjälpa personer att snabbt nå egen försörjning för att undvika långvarigt behov av bistånd.

All utredning inom ekonomiskt bistånd, liksom bedömning och tillgång till insatser, ska ske med hög rättssäkerhet och utifrån likabehandlingsprincipen. Arbetet ska vara snabbt och effektivt med regelbundna avstämningar, samt grunda sig på tillit och respekt för människors självbestämmande och integritet. Barns behov och situation ska särskilt uppmärksammas. Arbetet ska ske i nära samverkan med stadens arbetsmarknadsverksamheter. Samtliga stadsdelsnämnder ska använda evidensbaserade instrument. Systematiska välfärdsbrott ska motverkas.

Det är viktigt att arbetet mot felaktiga utbetalningar och fusk fortsätter. Risken är annars att resurser tas från de som allra mest behöver dem och istället går till att ex. finansiera organiserad brottslighet.

Arbetsmarknadsåtgärder

Jobbtorg Stockholm fortsätter att vara huvudarenan för stadens arbetsmarknadsåtgärder, medan socialtjänsten i stadsdelarna hjälper individer med arbetsförberedande åtgärder.

Många utrikesfödda kvinnor nås inte av samhällets integrationsinsatser. Det kan inte vara så att arbetsmarknadsåtgärder systematiskt nyttjas av män i större utsträckning och att kvinnor inte kommer i arbete eller egenförsörjning. Därför ska stadsdelarna särskilt fokusera på att stärka arbetet med insatser riktade mot kvinnor så att de får del av samhällets stöd.

Stadsdelsnämndernas huvuduppgift är att i enlighet med stadens strategi för arbetsmarknadsinsatser stötta personer med social problematik, fysisk och/eller psykisk ohälsa och erbjuda dem individuellt utformat stöd i syfte att höja aktivitetsnivån, stärka hälsan, motivera och förbereda inför en arbetsmarknadsinsats.

Stadsdelarna har också en viktig uppgift att tillhandahålla feriejobb för stadens ungdomar. Feriejobb ger en första lön, referenser och en första kontakt med arbetsmarknaden. Arbete för ungdomar är också en viktig trygghets- och integrationsskapande åtgärd. För att fler ungdomar ska få en meningsfull fritid vill Liberalerna att det ska bli möjligt att få feriejobb även på helgerna. Den vägledande principen för feriejobben är att de ska vara meningsfulla och ge viktiga erfarenheter inför ett kommande arbetsliv.

Södermalms stadsdelsnämnd
2023-01-26
Dnr: SÖD 2022/1303
Ärende 10

Verksamhetsplan 2023 för
Södermalms stadsdelsnämnd

Martin Westmont (SD)
Ulf Wester (SD)

Särskilt uttalande

Verksamhetsplanen som föreslås till antagande bygger på majoritetens stadshusbudget. Den innehåller en del inriktningar som vi anser är positiva. Men det finns även budgeterade prioriteringar som vi inte ställer oss bakom. Därmed avser vi att avstå från att delta i beslutet.

Stockholms stad tar sig nu igenom en pandemi vi ännu inte har sett slutet på. Kriget i Ukraina påverkar också stadens och nämndens verksamhet och inriktning. Det kan få ekonomiska konsekvenser som kan sätta spår i stadsdelens kärnverksamheter. I en tid då kommunens finanser ställs på prov är det politikens uppgift att göra rätt prioriteringar för att garantera stockholmarna trygghet och en god social service.

Sverigedemokraterna har presenterat en egen reservationsbudget i kommunfullmäktige för 2023 där vi redovisar vår syn på hur verksamheten för Stockholms stad bör prioriteras och hänvisar till detta dokument för en utförligare beskrivning om våra inriktningsmål.

Södermalms stadsdelsnämnd

2023-01-26

Ärende 10

**Verksamhetsplan och budget
2023 för Södermalms
stadsdelsnämnd**

Erik Ehns (KD) e.y.

Ersättaryttrande

Stockholm har alla förutsättningar att vara världens bästa stad att födas, bo, leva och åldras i hela livet. I vår budgetreservation för 2023 prioriterar vi de kommunala kärnuppdragen samt trygghet och omsorg, framförallt för barn och äldre. En budget som skulle gynna Södermalm under rådande ekonomiska läge med stora kostnadsökningar inom välfärden till följd.

Vår enskilt största satsning gäller minskade barngrupper i förskolan. Med vår satsning på en kvarts miljard i stärkt barnomsorg skulle vår stadsdels förskolor få förutsättningar att minska barngrupperna. Omsorgen för våra äldre tycks falla mellan stolarna i vänsterpartiernas budget. Inte minst märks detta av inom hemtjänsten där majoriteten gör den lägsta satsningen sedan valfrihetssystemet införande. I vår budget fördubblar vi den satsningen och värnar valfriheten för Södermalms hemtjänsttagare.

Istället för att fokusera på stadens kärnverksamheter prioriteras rekordstora satsningar på framkomlighetsförsämrade investeringar i trafikmiljön och symbolpolitiska miljösatningar. Med majoritetens budget kommer det senaste årets kraftiga kostnadsökningar leda till nedskärningar som riskerar drabba stadsdelens barn, äldre och personer med funktionsnedsättning i behov av dagligt stöd.

Det är beklagligt att vänsterpartierna inte kan prioritera bättre under rådande ansträngda ekonomiska läge. En mer ansvarsfull ekonomisk politik med målet om allra störst nytta för stockholmarna krävs för att Södermalm ska kunna fullfölja sitt viktiga arbete.

§ 11 Fördelning av föreningsbidrag 2023

SÖD 2022/1465

Beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens förslag till fördelning av föreningsbidrag inklusive medel till förtroende- och anhörigråd med följande tillägg och ändringar:

1.

att öka föreningsbidrag för 2023 från 3 690 000 till 4 414 500 kr

att fördela 224 500 kr enligt nedanstående förslag

att ge förvaltningen i uppdrag att bevilja upp till 500 000 kr för samarbeten med föreningar gällande sommarlovsaktiviteter samt feriearbeten

att finansiera ökningen via en minskning av verksamhetsplanens buffert

Högalids församling 20 000, Sofia Församling 20 000, MSV Bunkern 20 000, Mäster Olofsgården 50 000, Södergården 50 000, Timmermansgården 50 000, PRO Katarina 4 500 och PRO Maria 10 000. Totalt 224 500 kr.

Vi vill höja stödet till Sofia och Högalids församling. De bedriver öppna verksamheter där både stad och församling är med och finansierar, vilket ger goda förutsättningar för att det blir det bra utfall för pengarna.

Vi vill ge pensionärsföreningarna de belopp de sökt. Också mindre satsningar kan ge stora effekter.

Stadsdelens hem- och föreningsgårdar är bärande byggstenar i ett Södermalm, ett Stockholm för alla. De skapar en infrastruktur där arrangörer och deltagare bidrar med sitt eget arbete. De motverkar ensamhet genom att ge tillfällen för människor att mötas och göra saker tillsammans. Vi väljer därför att höja beloppet med 50 000 kr var för Mäster Olofsgården, Södergården och Timmermansgården.

Utöver det vill vi göra en särskild satsning på sommaraktiviteter och sommarjobb. De exakta formerna för detta får förvaltningen återkomma med under våren.

2.

att bevilja Högalids hembygdsförening, +20 000 (=50 000, till ramp, belysning *och aktiviteter*)

att bevilja Kulturföreningen Hammarby sjöstad, +30 000 (=100 000)

Reservationer

Jonas Nilsson, Mikael Igelström och Roslana Cederhage, samtliga (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för förvaltningens förslag.

Ersättaryttrande

Erik Ehre (KD) ställer sig bakom det gemensamma förslaget till beslut från Centerpartiet och Liberalerna.

Sammanfattning av ärendet

Södermalms stadsdelsnämnd fördelar årligen föreningsbidrag till verksamheter och aktiviteter som kompletterar nämndens kärnverksamhet. För år 2023 har det kommit in 26 ansökningar om föreningsbidrag och det totala ansökningsbeloppet uppgår till 7 400 700 kronor. I ärendet redovisas förslag till fördelning av föreningsbidrag till de föreningar som ansökt samt medel till förtroende- och anhörigråd för år 2023 med ett totalt belopp 20 000 kronor. Förvaltningens förslag till årets fördelning är i stort sett samma belopp som föregående år, totalt 3 691 000 kronor.

Förslag till beslut

Anders Göransson m.fl. (S), Charlotte Lilja Pittuco m.fl. (V) och Magnus Nilsson (MP) föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag med tilläggsförslag från majoriteten (bilaga)

Jonas Nilsson m.fl. (M) yrkar bifall till förvaltningens förslag.

Lars Rottem Krangnes (C) och Anne-Lie Elfvén (L) föreslår att nämnden beslutar enligt Centerpartiet och Liberalernas förslag (bilaga).

Lars Rottem Krangnes (C) och Anne-Lie Elfvén (L) yrkar även att punkt E och F i det gemensamma förslaget från Centerpartiet och Liberalerna ska ställas i särskild proposition mot avslag.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns tre grundförslag till beslut - majoritetens förslag, förvaltningens förslag och det gemensamma förslaget från Centerpartiet och Liberalerna. Det finns också ett

yrkande från Centerpartiet och Liberalerna om att lyfta två punkter ur det gemensamma förslaget från C och L och ställa under särskild proposition.

Ordföranden meddelar att han har för avsikt att först ställa de tre grundförslagen mot varandra och därefter behandla de två punkterna ur C och Ls gemensamma förslag som ska ställas i särskild proposition. Nämnden godkänner beslutsgången.

Ordförande ställer de tre grundförslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt majoritetens förslag.

Därefter behandlas yrkandet från Centerpartiet och Liberalerna där punkt E och F ställs under särskild proposition mot avslag och ordföranden finner att båda punkterna bifalles.

Handlingar i ärendet

- SÖD 2022/1465-2 Tjänsteutlåtande Fördelning av föreningsbidrag 2023 (reviderad 2023-01-18)
- SÖD 2022/1465-2.1 Bilaga Rutiner för föreningsbidrag Södermalms stadsdelsnämnd

2023-01-26

Ärende 11

Fördelning av föreningsbidrag år 2023

Anders Göransson m.fl. S
Charlotta Lilja Pittuco m.fl. V
Magnus Palm, MP

Förslag till beslut

att nämnden bifaller förvaltningens förslag med följande tillägg:

- att öka föreningsbidrag för 2023 från 3 690 000 till 4 414 500 kr
- att fördela 224 500 kr enligt nedanstående förslag
- att ge förvaltningen i uppdrag att bevilja upp till 500 000 kr för samarbeten med föreningar gällande sommarlovsaktiviteter samt feriearbeten
- att finansiera ökningen via en minskning av verksamhetsplanens buffert

Högalids församling 20 000, Sofia Församling 20 000, MSV Bunkern 20 000, Mäster Olofsgården 50 000, Södergården 50 000, Timmermansgården 50 000, PRO Katarina 4 500 och PRO Maria 10 000. Totalt 224 500 kr.

Vi vill höja stödet till Sofia och Högalids församling. De bedriver öppna verksamheter där både stad och församling är med och finansierar, vilket ger goda förutsättningar för att det blir det bra utfall för pengarna.

Vi vill ge pensionärsföreningarna de belopp de sökt. Också mindre satsningar kan ge stora effekter.

Stadsdelens hem- och föreningsgårdar är bärande byggstenar i ett Södermalm, ett Stockholm för alla. De skapar en infrastruktur där arrangörer och deltagare bidrar med sitt eget arbete. De motverkar ensamhet genom att ge tillfällen för människor att mötas och göra saker tillsammans. Vi väljer därför att höja beloppet med 50 000 kr var för Mäster Olofsgården, Södergården och Timmermansgården.

Utöver det vill vi göra en särskild satsning på sommaraktiviteter och sommarjobb. De exakta formerna för detta får förvaltningen återkomma med under våren.

Södermalms stadsdelsnämnd
230126

Ärende 11

Fördelning av föreningsbidrag 2023

Dnr. SÖD 2022/1465

Lars Rottem Krangnes, C
Anne-Lie Elfvén, L
Erik Ehrens, KD

Förslag till beslut

1. Att göra följande ändringar i förvaltningens förslag till fördelning:
  - a. Sofia församling, öppen förskola +30 000 (=200 000)
  - b. Mäster Olofsgården, + 25 000 (=600 000)
  - c. Södergården, +35 000 (=700 000)
  - d. Timmermansgården, + 25 000 (=650 000)
  - e. Högalids hembygdsförening, + 20 000 (=50 000, till ramp, belysning och aktiviteter)
  - f. Kulturföreningen Hammarby sjöstad, +30 000 (=100 000)
  - g. PRO Katarina, +4000 (=49 000)
  - h. PRO Maria, +10 000 (=40 000)

2. Att därutöver anföra följande:

Justering och utveckling av föreningsbidragen

Vi är stolta över att Södermalm under förra mandatperioden var den stadsdel i hela Stockholm som satsade allra mest på föreningsbidragen. Aktörer som redan bidrar till att göra Södermalm roligare, tryggare och mer inkluderande för barn, ungdom och äldre fick möjlighet utveckla sin verksamhet vidare.

Föreningarna på Södermalm bidrar varje dag till att människors livskvalitet och valfrihet stärks. När ensamhet, otrygghet och utsatthet förebyggs räcker samtidigt välfärdens resurser till fler. I tider av inflation och ekonomiska problem för många hushåll gör föreningarnas arbete ännu större skillnad. Mot bakgrund av detta vill vi säkerställa att hemgårdarna och andra viktiga aktörer inte behöver dra ner på sin verksamhet. Vi föreslår också vissa i syfte att

pensionärsföreningarna ska likabehandlas. Vi vill också stärka aktörer som erbjuder mötesplatser på tvärs av generationerna.

Det är viktigt för oss att stärka de långsiktiga förutsättningarna för civilsamhället på Södermalm. Vi har också ett ansvar att hela tiden se över om skattemedel prioriteras på rätt sätt och fördelas så att de gör största möjliga skillnad för södermalmarna. Då behövs en bättre uppföljning av både nya och etablerade aktörer.

Vi ser att föreningsbidragens form, struktur och flexibilitet kan vidareutvecklas. Dialogen mellan förvaltningen och föreningarna som mottar bidrag, samt föreningarna emellan, behöver stärkas. Ansvaret för detta behöver en tydlig förankring och placering i förvaltningens organisation. Ungdoms-, pensionärs- och funktionshindersråden kan och bör här spela en ännu viktigare roll.

Vi ser gärna att förvaltningen på lämpligt sätt återkommer till nämnden med förslag på hur föreningsbidraget och samarbetet med mottagarna kan struktureras och utvecklas.

§ 12**Matkostnad för gemensamma måltider grupp- och servicebostäder LSS egen regi**

SÖD 2022/1160

Beslut

Förvaltningen föreslår att kostnaden för brukarnas gemensamma måltider i grupp- och servicebostäder i egen regi följer Konsumentverkets kostnadsberäkning för livsmedel för unga och vuxna 18–74 år som årligen regleras utifrån konsumentprisindex. Förändring av kostnaden för gemensamma måltider föreslås ske i två steg och att från och med den 1 januari 2024 vara i samma nivå som årets konsumentprisindex.

Reservationer

Lars Rottem Krangnes (C), Jonas Nilsson, Mikael Igelström, Roslana Cederhage, samtliga (M), och Anne-Lie Elfvén (L) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag (bilaga).

Ersätтарыttrande

Erik Ehre (KD) ställer sig bakom det gemensamma förslaget från Centerpartiet, Moderaterna och Liberalerna.

Sammanfattning av ärendet

Förvaltningen föreslår att kostnader för brukarnas gemensamma måltider i grupp- och servicebostäder i egen regi ska revideras årligen och baseras på Konsumentverkets kostnadsberäkningar för livsmedel för unga och vuxna 18–74 år som regleras varje år utifrån konsumentprisindex.

Förslag till beslut

Ordföranden föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Lars Rottem Krangnes (C), Jonas Nilsson m.fl. (M) och Anne-Lie Elfvén (L) föreslår att nämnden beslutar enligt det gemensamma förslaget från Centerpartiet, Moderaterna och Liberalerna (bilaga).

Martin Westmont (SD) yrkar bifall till det gemensamma förslaget från Centerpartiet, Moderaterna och Liberalerna.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns två förslag till beslut - förvaltningens förslag och det gemensamma förslaget från Centerpartiet, Moderaterna och Liberalerna. Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Handlingar i ärendet

- SÖD 2022/1160-3 Tjänsteutlåtande Matkostnad för gemensamma måltider i grupp- och servicebostäder LSS egen regi
- SÖD 2022/1160-1.1 Bilaga 1 Matkostnader 2022 Konsumentverket

Södermalms stadsdelsnämnd
230126

Ärende 12

Matkostnader för gemensamma
måltider i grupp- och servicebostäder
LSS egen regi

Dnr. SÖD 2022/1160

Lars Rottem Krangnes, C
Jonas Nilsson m.fl., M
Anne-Lie Elfvén, L
Erik Ehrens, KD

FÖRSLAG TILL BESLUT

1. Att bifalla förvaltningens förslag till beslut med den förändring att kostnaden för gemensamma måltider justeras i tre steg och från och med den 1 januari 2025 ska vara i samma nivå som årets konsumentprisindex.
2. Att därutöver anföra följande:

Kostnaderna för livsmedel har ökat och det kommer vara nödvändigt att reglera avgiften för att delta i de gemensamma måltiderna i grupp- och servicebostäder. Likställighet mellan bostäder oavsett driftsform är också viktigt. Att måltidsavgiften vid bostäder i egen regi i enstaka fall inte höjts sedan 2012 är dock inget argument för en snabb höjning i enlighet med konsumentprisindex, utan tvärt om. Stadsdelen ska precis som våra fristående aktörer vara en förutsägbar och trygg utförare och hyresvärd för boende i grupp- och servicebostäder.

Förvaltningens förslag skulle innebära 6 000 kronor i höjda utgifter för den enskilde 2023 och ytterligare 6 000 kronor 2024. Det är en orimlig stor och snabb höjning för en ekonomiskt utsatt grupp, inte minst i en tid av kraftig inflation. Det skulle också framstå som ett ytterst tondövt beslut, inte minst när en majoritet i nämnden samma dag väntas stödja ett förslag om att inrätta nye arvoderade politiska uppdrag i stadsdelarna. Konsumentprisindex är ett logiskt verktyg men en reglering bör ske i minst tre steg.

Vi vill också understryka att gemensamma måltider på våra boenden, i enlighet med grundtanken i LSS, i största möjliga utsträckning ska vara anpassat efter de boendes individuella behov eller önskemål. Grupp- och servicebostäder är inte och ska inte vara institutioner. Det är få som deltar vid alla måltider eftersom behoven är olika beroende på individernas situation, diagnoser, deltagande i daglig verksamhet eller samvaro med familj och vänner. Det behöver därför finnas utrymme för flexibilitet och möjlighet att delta vid enstaka måltider utan att betala hel månadsavgift. Det ska också vara möjligt för boende som behöver specialkost att delta i gemensamma måltider. Vi förväntar att förvaltningen på lämpligt sätt säkerställer en flexibel praxis vid våra grupp- och servicebostäder.

§ 13**Skrivelse från (L) och (C) om kvalitet och kontinuitet i LSS-verksamheten**

Svar på skrivelse från (L) och (C) om kvalitet och kontinuitet i LSS-verksamhet.

SÖD 2022/1172

Beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Sammanfattning av ärendet

Södermalms stadsdelsförvaltning beskriver i detta tjänsteutlåtande den kvalitet och kontinuitet som finns i LSS-verksamhet avseende fritidsaktiviteter, bemanning och ledsagning.

Kompetensförsörjning är en prioriterad fråga för Södermalms stadsdelsförvaltning och sociala avdelningen arbetar aktivt med frågan. En övergripande kartläggning kring inställda fritidsaktiviteter på LSS-verksamhet i egen regi visar att en mycket liten del av aktiviteterna ställs in på grund av personalbrist. LSSverksamheterna följer löpande upp avvikelser för att säkerställa att varje enskild brukare får planerade insatser och att insatserna genomförs med god kvalitet. LSS-verksamheterna har rutiner för att säkerställa bemanning och vikariat tillsättning. Förvaltningen saknar information om hur ofta det uppstår personalbrist i verksamheter som drivs på entreprenad.

Södermalms stadsdelsförvaltning följer stadens riktlinjer för ledsagning och ledsagarservice. I riktlinjerna framgår att det generellt sett ska finnas utrymme för individuellt anpassad ledsagning till olika aktiviteter och fritidssysselsättningar inom beslutad boendeinsats enligt LSS. Den enskilde har ändå alltid möjlighet att ansöka om ledsagning eller ledsagarservice. Ansökan utreds då med hänsyn till den enskildes specifika behov och beslut fattas utifrån gällande lagstiftning och praxis.

Förslag till beslut

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är förvaltningens.

Beslutsgång

Ordföranden finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Handlingar i ärendet

- SÖD 2022/1172-3 Kvalitet och kontinuitet i LSS-verksamhet, svar på skrivelse
- SÖD 2022/1172-1 §34 Skrivelse från (L) och (C) om kvalitet och kontinuitet i LSS-verksamheten

§ 14**Inkomna medborgarförslag december 2022**

Beslut om hantering

SÖD 2022/1444

Beslut

1. Medborgarförslag gällande ungdomsgård i Hammarby Sjöstad SÖD 2022/1371 lämnas till förvaltningen för beredning.
2. Medborgarförslag gällande isbana vid Södermalmsskolan SÖD 2022/1376 lämnas till förvaltningen för beredning.
3. Medborgarförslag gällande föreningslokaler på östra Södermalm SÖD 2022/1445 lämnas till förvaltningen för beredning.
4. Medborgarförslag gällande skulpturer av stubbar på Reimersholme SÖD 2022/1476 lämnas till förvaltningen för beredning.
5. Medborgarförslag gällande byte av trästaket till metallstaket vid Färgargårdstorgets park SÖD 2022/1485 lämnas till förvaltningen för beredning.

Sammanfattning av ärendet

Under december månad har fem medborgarförslag lämnats in till Södermalms stadsdelsnämnd. Nämnden beslutar om förslagen ska beredas av förvaltningen eller hanteras på annat sätt, utifrån förslag från förvaltningen.

Förslag till beslut

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är förvaltningens.

Beslutsgång

Ordföranden finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Handlingar i ärendet

- SÖD 2022/1444-1 Tjänsteutlåtande inkomna medborgarförslag december 2022
- SÖD 2022/1444-1.1 Medborgarförslag SÖD 2022.1371_Bortredigerad
- SÖD 2022/1444-1.2 Medborgarförslag SÖD 2022.1476_Bortredigerad
- SÖD 2022/1444-1.3 Medborgarförslag SÖD 2022.1445_Bortredigerad

- SÖD 2022/1444-1.4 Medborgarförslag SÖD 2022.1476 komplettering_Bortredigerad
- SÖD 2022/1444-1.5 Medborgarförslag SÖD 2022.1376_Bortredigerad
- SÖD 2022/1444-1.6 Medborgarförslag SÖD 2022.1485_Bortredigerad
- SÖD 2022/1444-1.7 Medborgarförslag SÖD 2022.1485 bild

§ 15**Förutsättningar för en äldreomsorg med hög kvalitet, nr 5
2022**

Yttrande gällande stadsrevisionens revisionsrapport dnr RVK
2022/73

SÖD 2022/1149

Beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till stadsrevisionen som svar på revisionsrapporten.

Sammanfattning av ärendet

Stadsrevisionen har granskat stadens styrning och åtgärder för att säkerställa kompetensförsörjning, ett närvarande ledarskap och bemanning inom äldreomsorgens vård- och omsorgsboenden. Granskningen visar att staden påbörjat arbetet med att vidta åtgärder, utifrån kommunfullmäktiges uppdrag och intentioner, i syfte att kompetensförsörja verksamheten och för att ha ett närvarande ledarskap och god bemanning inom vård- och omsorgsboenden. Arbetet behöver intensifieras för att ge goda förutsättningar för en äldreomsorg med hög kvalitet. Detta gäller särskilt arbetet för att minska andelen timanställda.

Förvaltningen delar revisorernas synpunkter gällande att stadsdelsnämndernas kompetensförsörjningsplaner skulle kunna användas på ett mer strategiskt sätt genom att vara ett underlag för åtgärder som inbegriper hela staden. I granskningen framkommer även att stadsdelsnämnderna inte har påbörjat sitt arbete med uppdraget att koordinera timavlönade regionvis i syfte att erbjuda fler arbetade timmar.

Förvaltningen har ett pågående utvecklingsarbete med syftet att minska andelen timanställda inom äldreomsorgens verksamheter. Utgångspunkten är månadsanställningar med heltid som norm. Under våren 2022 har förvaltningen även startat upp egna resursteam inom hemtjänsten och vård- och omsorgsboendena i egen regi, med syftet att kunna testa och utvärdera insatsen i mindre skala.

Förslag till beslut

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är förvaltningens.

Beslutsgång

Ordföranden finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Handlingar i ärendet

- SÖD 2022/1149-2 Tjänsteutlåtande förutsättningar för en äldreomsorg med hög kvalitet, nr 5 2022
- SÖD 2022/1149-1 Revisionsrapport nr 5/2022 från Stadsrevisionen, Förutsättningar för en äldreomsorg med hög kvalitet

§ 16**Remiss Ändring av presidierna i stadsdelsnämnderna och revidering av Stockholms stads regler om arvoden m.m. för kommunala förtroendeuppdrag**

Svar på remiss från kommunstyrelsen KS 2022/1230

SÖD 2022/1365

Beslut

1. Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Reservationer

Lars Rottem Krangnes (C), Jonas Nilsson, Mikael Igelström och Roslana Cederhage, samtliga (M) samt Anne-Lie Elfven (L) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag (bilaga).

Martin Westmont (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag (bilaga).

Ersätтарыttrande

Erik Ehre (KD) ställer sig bakom det gemensamma förslaget från Centerpartiet, Moderaterna och Liberalerna.

Sammanfattning av ärendet

I finansborgarrådets förslag till budget för år 2023 föreslås att stadsdelsnämndernas presidium ska utökas från nuvarande sammansättning med en ordförande och en vice ordförande till att bestå av en ordförande, en 1:e vice ordförande och en 2:e vice ordförande.

Till följd av detta föreslås en justering av stadens regler för arvoden för kommunala förtroendeuppdrag, i syfte att återspegla utökningen av antalet medlemmar i presidiet i stadsdelsnämnderna. Reglerna revideras även vad gäller årsarvode till stadsdelsnämndernas sociala delegation, för ordförande eller vice ordförande som också har uppdrag i stadsdelsnämndernas presidium. I reglementet med allmänna bestämmelser för Stockholms stads nämnder föreslås följdändringar som en konsekvens av de utökade presidierna i stadsdelsnämnderna.

Förvaltningen har inga synpunkter på eller invändningar mot förslaget.

Förslag till beslut

Ordföranden föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag samt att beslutet justeras omedelbart.

Lars Rottem Krangnes (C), Jonas Nilsson m.fl. (M) och Anne-Lie Elfven (L) föreslår att nämnden beslutar enligt det gemensamma förslaget från Centerpartiet, Moderaterna och Liberalerna (bilaga).

Martin Westmont (SD) föreslår att nämnden beslutar enligt Sverigedemokraternas förslag (bilaga).

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns tre förslag till beslut - förvaltningens förslag, det gemensamma förslaget från Centerpartiet, Moderaterna och Liberalerna samt Sverigedemokraternas förslag. Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag. Ordförande frågar även om det är nämndens mening att justera beslutet omedelbart och finner så.

Handlingar i ärendet

- SÖD 2022/1365-2 Tjänsteutlåtande remiss av Ändring av presidierna i stadsdelsnämnderna och revidering av Stockholms stads regler om arvoden m.m. för kommunala förtroendeuppdrag
- SÖD 2022/1365-1 Följebrev Ändring av presidierna i stadsdelsnämnderna och revidering av Stockholms stads regler om arvoden m.m
- SÖD 2022/1365-1.1 KS 2022-1230 Bilaga
- SÖD 2022/1365-1.2 Kopia av godkänt tjänsteutlåtande: KS 2022/1230 Tjänsteutlåtande

Södermalms stadsdelsnämnd
230126

Ärende 16

Remiss – Ändring av presidierna i stadsdelsnämnderna och revidering av Stockholms stads regler om arvoden m.m

Dnr. SÖD 2022/1365

Lars Rottem Krangnes, C
Jonas Nilsson m.fl., M
Anne-Lie Elfvén, L
Erik Ehrens, KD

FÖRSLAG TILL BESLUT

1. Att presidietts nuvarande utformning med en ordförande och en vice ordförande ska kvarstå.
2. Att därutöver överlämna nedanstående synpunkter som stadsdelsnämndens svar på remissen:

Remissen utgår ifrån ett uppdrag som vänsterstyret lagt fram i stadens budget för 2023. Det råder dock stora oklarheter kring vad syftet är med att utöka stadsdelsnämndernas presidier med en andre vice ordförande. Om detta står inget att läsa sig till i vare sig budgetförslaget eller i bilagorna till remissen.

Det är samtidigt förvånande att vänsterstyret inte har förankrat den föreslagna utökningen med oppositionen, i frågor av denna karaktär brukar det historiskt sett vara kutym att förankra brett. Då syftet inte anges kan man bara spekulera i att det är för att ge extra arvodering till politiska företrädare i vänsterstyret i syfte att hålla samman en annars splittrad majoritet.

Det för oss in på den ekonomiska aspekten av förslaget i remissen. Arvodet till andre vice ordförande föreslås utgå med motsvarande belopp som till förste vice ordförande. Det innebär att det, för stadsdelsnämnderna sammantaget, skulle uppgå till drygt en miljon kronor per år, inklusive skatter och avgifter skulle det dock handla om mer än så.

Därmed är det än mer relevant, inte minst för stockholmarna, att få reda på vad syftet egentligen är. Det behöver självklart framgå tydligt på vilket sätt stockholmarna skulle gagnas av ett utökat nämndpresidium, exempelvis på vilket sätt kvaliteten i nämndens verksamheter skulle öka. Men om detta står alltså inget alls i vare sig budget 2023 eller i remissen, något man med rätta kan kalla för ett demokratiproblem.

Södermalms stadsdelsnämnd
2023-01-26
Dnr SÖD 2022/1365
Ärende 16

Martin Westmont (SD)
Ulf Wester (SD)

Remiss Ändring av presidierna i stadsdelsnämnderna och revidering av Stockholms stads regler om arvoden m.m. för kommunala förtroendeuppdrag

1. Förslag till beslut

Att Södermalms stadsdelsnämnd överlämnar Sverigedemokraternas förslag till kommunstyrelsen som svar på remissen av förslag till ändring av presidierna i stadsdelsnämnderna och revidering av Stockholms stads regler om arvoden med mera för kommunala förtroendeuppdrag

2. Att därutöver anföra följande:

Från och med den 1 mars 2023 föreslås stadsdelsnämndernas presidium utökas med ytterligare en andre vice ordförande. Vi ställer oss negativa till att införa en ny presidiepost. Om stadsdelsnämndernas presidium utökas, och att det samtidigt inrättas ytterligare arvode för ordförande och vice ordförande i de sociala delegationerna kommer det innebära ökade kostnader för skattekollektivet. Ingen egentlig anledning presenteras heller i underlaget som föranleder ett behov av att utöka presidieposterna.

Vi ställer oss negativa till förslaget om att samtliga presidieposter i sociala delegationerna ska erhålla ett extra arvode, oaktat om den förtroendevalda redan uppbär ett extra arvode för presidiepost i stadsdelsnämnd eller inte. Förslaget skulle kunna innebära att vissa förtroendevalda, som både sitter i presidiet för stadsdelsnämnden såväl som den sociala delegationen, kan uppbära dubbelt arvode. Det är inte en önskvärd utveckling i de tuffare ekonomiska tiderna som Stockholm går till mötes.

§ 17**Remiss serveringstillstånd, Deglabbet Södermalm,
Borgmästargatan 4A**

Remiss från tillståndsmyndigheten Dnr: 9.1.1-10507/2022
SÖD 2022/1390

Beslut

1. Stadsdelsnämnden tillstyrker ansökan om serveringstillstånd för Deglabbet Södermalm, Borgmästargatan 4A, måndag till söndag kl. 12.00 – 23.00 för allmänheten i restaurangen.
2. Stadsdelsnämnden tillstyrker ansökan om serveringstillstånd för Deglabbet Södermalm, Borgmästargatan 4A, måndag till söndag kl. 12.00 -23.00 för allmänheten i restaurangens uteservering.
3. Beslutet justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Socialförvaltningens tillståndsenhet har remitterat en ansökan om serveringstillstånd för Deglabbet Södermalm, Borgmästargatan 4A.

Förvaltningen har inget att invända mot ansökan.

Förslag till beslut

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är förvaltningens.

Beslutsgång

Ordföranden finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag samt att beslutet justeras omedelbart.

Handlingar i ärendet

- SÖD 2022/1390-2 (Godkänd - R 1) SÖD 2022/1390

§ 18

Remiss serveringstillstånd, Sushi Stuga i Slussen, Katarinavägen 5

Remiss från tillståndsenheten Dnr: 9.1.1-9011/2022

SÖD 2022/1261

Beslut

1. Stadsdelsnämnden tillstyrker ansökan om serveringstillstånd för Sushi Stuga i Slussen, Katarinavägen 5, måndag till söndag kl. 11.00 – 01.00 för allmänheten i restaurangen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Socialförvaltningens tillståndsenhet har remitterat en ansökan om serveringstillstånd för Sushi Stuga i Slussen, Katarinavägen 5. Förvaltningen har inget att invända mot ansökan.

Förslag till beslut

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är förvaltningens.

Beslutsgång

Ordföranden finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag samt att beslutet justeras omedelbart.

Handlingar i ärendet

- SÖD 2022/1261-2 (Godkänd - R 1) SÖD 2022/1261
Tjänsteutlåtande

§ 19 Anmälan av delegationsbeslut 2023

Beslut

Stadsdelsnämnden godkänner anmälan av delegationsbeslut.

Sammanfattning av ärendet

Beslut fattade på delegation anmäls:

- Anmälan om lex Sarah avseende verksamheter i egen regi dnr. SÖD 2022/1448
- Anmälan om lex Sarah avseende verksamheter i enskild regi dnr. SÖD 2022/1449
- Vidaredelegation avseende gemensam upphandling destruering av digitala enheter dnr. SÖD 2022/1471
- Delegationsbeslut avseende arkivinstruktion samt arkivansvarig på Södermalms stadsdelsförvaltning, dnr. SÖD 2022/1475
- Delegationsbeslut avseende nyanställningar oktober - december 2022, dnr. SÖD 2022/52
- Delegationsbeslut avseende skriftliga varningar under år 2022, dnr. SÖD 2023/83

§ 20

Protokoll Södermalms pensionärsråd januari 2023

SÖD 2023/10

Beslut

Stadsdelsnämnden godkänner anmälan av protokollet.

Sammanfattning av ärendet

Protokoll från rådets sammanträde den 16 januari 2023 anmäls.

Handlingar i ärendet

- SÖD 2023/10-1 Protokoll Södermalms pensionärsråd 2023-01-16

§ 21
Förvaltningsgruppens protokoll januari 2023
SÖD 2023/12

Beslut

Stadsdelsnämnden godkänner anmälan av protokollen.

Sammanfattning av ärendet

Protokoll från rådets sammanträde den 9 januari och 16 januari 2023 anmäls.

Handlingar i ärendet

- SÖD 2023/12-1 Protokoll från förvaltningsgruppen 9 januari 2023 (extrainsatt möte)
- SÖD 2023/12-1.1 Balanslista VP 2023
- SÖD 2023/12-1.2 Fackliga synpunkter VP 2023
- SÖD 2023/12-2 Protokoll från förvaltningsgruppen 16 januari 2023

§ 22**Information från förvaltningen**

Ingen information från förvaltningen denna gång.

§ 23

Övriga frågor

Inga övriga frågor denna gång.

§ 24
Skrivelse från (M) om ordningsvakter
SÖD 2023/103

Beslut

Stadsdelsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att bereda ärendet.

Särskilt uttalande

Lars Rottem Krangnes (C) och Anne-Lie Elfvén (L) ansluter sig till skrivelsen från (M).

Ersättaryttrande

Erik Ehres (KD) ställer sig bakom skrivelsen från (M).

Sammanfattning av ärendet

Jonas Nilsson m.fl. (M) väcker ett ärende genom en skrivelse om ordningsvakter (bilaga).

Förslag till beslut

Ordföranden föreslår att nämnden ger förvaltningen i uppdrag att bereda ärendet.

Beslutsgång

Ordföranden finner att nämnden beslutar enligt ordförandens förslag.

Södermalm
Stadsdelsnämnd 2023-01-26

Ärende
Nämndens och förvaltningens frågor

Jonas Nilsson m.fl. (M)

Ärende för beredning

Sedan Stockholms stad på allvar började arbeta aktivt med trygghetsarbetet och däribland anlita ordningsvakter visar undersökningar att tryggheten har ökat markant i områden som både upplevts otrugga och tyvärr haft hög brottsstatistik. Medborgarplatsen, Björns trädgård, Skanstull, Hornstull och Zinkensdamm är exempel på platser där tyvärr ordningsstörningar varit ett reellt problem, men tack vare ordningsvakterna återigen blivit ställen där Södermalmsborna vågar vistas i allt högre grad. Liv och rörelse, men ändå tryggt.

Ordningsvakter är en av flera insatser inom trygghetsområdet. Självklart behövs även förebyggande trygghetsarbete. Dessa arbetssätt bör inte ställas mot varandra. Båda behövs, och ordningsvakterna har varit ett mycket uppskattat inslag för Södermalmsborna och stockholmarna.

Ordningsvakterna har hittills varit centralt finansierade och beställda av en upphandlad leverantör. Vi har fått uppgift om att dessa centralt anlitade ordningsvakter nu kommer att minska från ungefär 180 till 60 stycken. Detta eftersom den nya politiska majoriteten menar att stadsdelsnämnderna är bättre lämpade att avgöra vilken typ av trygghetsarbete som ska bedrivas. Den politiska majoriteten har utlovat att de pengar som tidigare centralt har lagts på ordningsvakter ska fördelas till stadsdelsnämnderna. Dessvärre har vi svårt att återse dessa pengar i majoritetens budget. Därför befarar vi att ordningsvakternas närvaro på flera platser på Södermalm kommer att minska. Vi hoppas att vi har fel och att vår lokala stadsmiljö även fortsättningsvis kommer upplevas som trygg och säker.

Med anledning av detta vill vi ställa följande frågor:

1. Hur mycket pengar har fördelats i budget 2023 till vår stadsdel för ordningsvakter?
2. I vilken utsträckning kommer de (få) kvarvarande ordningsvakterna (som anlitas centralt) att ha möjlighet att rondera och besöka våra områden på Södermalm?
3. I vilken omfattning kommer stadsdelen att själv att anlita ordningsvakter för att komplettera det bortfall som sker om/när de centralt anlitade ordningsvakterna minskar i antal? Kommer något av stadsdelens områden, t.ex. Björns trädgård och Tanto, att prioriteras att även fortsättningsvis erhålla ordningsvakter (men framgent genom stadsdelens försorg)?